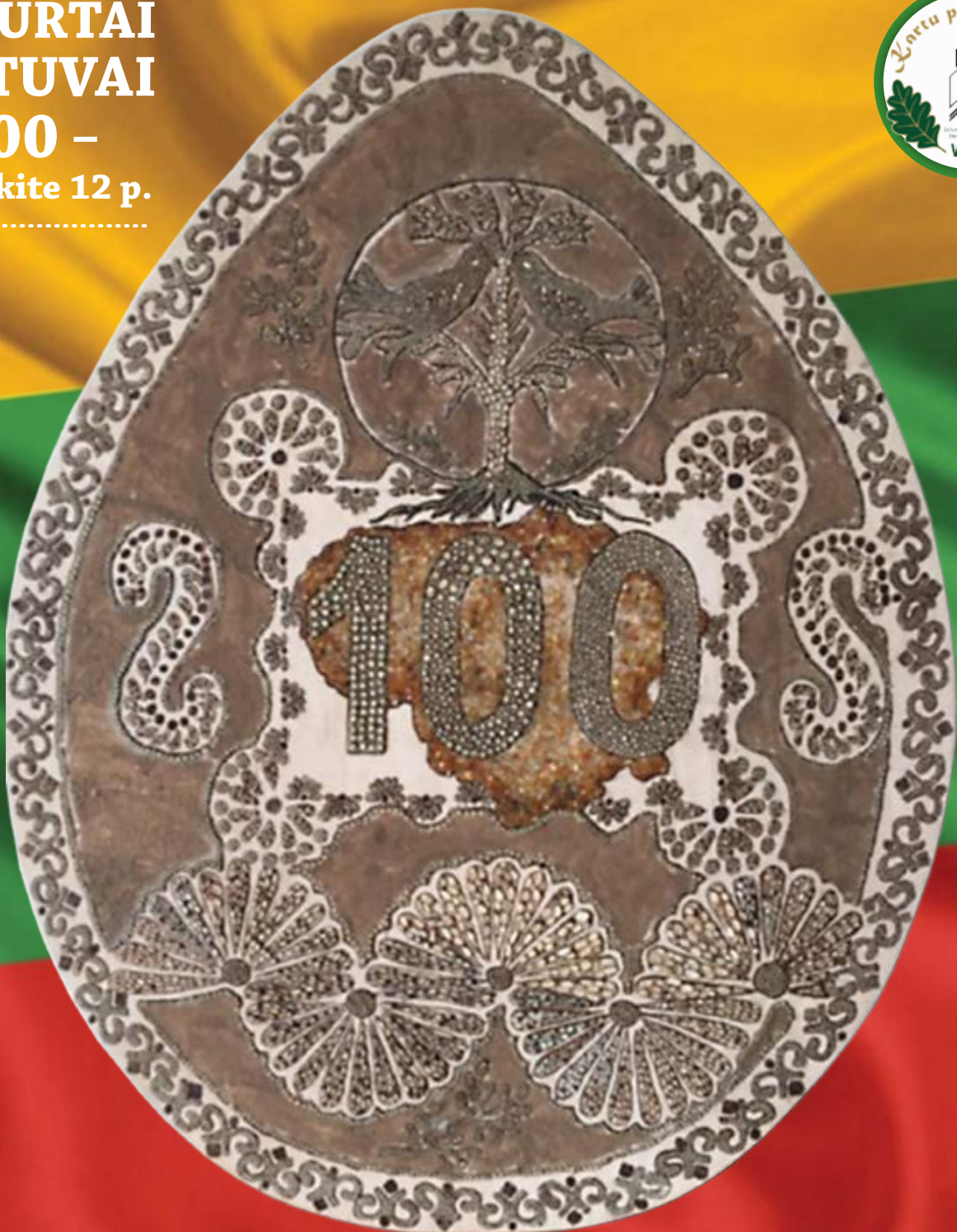

VILTIS

LIETUVOS SUTRIKUSIO INTELEKTO ŽMONIŲ GLOBOS BENDRIJOS „VILTIS“ KETVIRTINIS ŽURNALAS

ISSN 1392-3617 | 18/1

**ATKURTAI
LIETUVAI
100 –
skaitykite 12 p.**
.....

KONKURSA LAIMĖSI – TRIRATĮ TURĖSI!

Įsibėgėjantis pavasaris dosniai dalija žalumą, žiedus ir džiaugsmą. Tad nenuostabu, kad vis daugiau laiko norisi praleisti gamtoje, akis išpūtus stebėti jos grožybes su draugais, puošti savo aplinką, žaisti įvairiausių žaidimus, rengti talkas ir varžybas. Todėl siūlome jums nesnausti ir nieko nelaukiant dalyvauti nuotraukų konkurse „Pirmyn į gamtą!“.

Sustabdykite smagiausias pavasario akimirkas. Pasidalykite su mumis jo atneštais netikėtumais. Parodykite mums, ką kartu su draugais veikėte atėjus šiam ilgai lauktam nuostabiam metų laikui.

Geriausios nuotraukos autoriaus laukia tiesiog neįtikėtinas prizas – triratis suaugusiajam su talpiu krepšiu daiktams priekyje. Tik turėkite galvoje, kad prizą teks atsiimti patiems.

Nuotraukas siųskite iki 2018 m. rugsėjo 1 dienos el. paštu jani-nabut@viltis.lt arba paprastu paštu (Kareivių g. 2C, LT-08221 Vilnius). Būtinai nurodykite autoriaus vardą ir pavardę, kontaktinę informaciją, nuotraukos pavadinimą. Nuotaikingiausias nuotraukas publikuosime ir nugalėtojus paskelbsime labai greitai – jau 2-ame mūsų žurnalo numeryje.

Dėmesio! Dar sykį prašome mielų autorių pateikti leidimą publikuoti nuotraukas mūsų žurnale ir patvirtinti, kad jose įamžinti asmenys tam neprieštarauja.

ŽURNALO RENGĖJAI
P.S. Prizą reikės atsiimti patiems

Į BALTIJOS PAJŪRĮ VĖL KVIETIA STOVYKLA!!!

Šią vasarą, liepos 16–27 dienomis, „Vilties“ bendrija nusprendė grįžti prie ankstesnės praktikos – rengti vieną didelę savarankiško gyvenimo įgūdžių stovyklą Šventojoje, kad susitelktume, pajustumė vienijančią bendrystės galią, pasidžiaugtume vieni kitų laimėjimais.

Stovyklautojams, turintiems intelekto negalią, pajūryje bus sudarytos visos sąlygos įtvirtinti turimus ir lavinti naujus įgūdžius, atskleisti savo meninius gebėjimus, stiprinti sveikatą, o jų šeimos nariams: tėvams, globėjams, broliams ir sesėms – ilsėtis, dalyvauti savivalbos ir psichologinės pagalbos grupių darbe.

Norintieji vykti į stovyklą turi iki birželio 15 dienos pateikti šiuos dokumentus: užpildytą prašymą ir dalyvio anketą (juos rasite interneto svetainėje www.viltis.lt), neįgaliojo pažymėjimo kopiją; įstaigos, kurią lanko neįgalus asmuo, socialinio darbuotojo arba nevyriausybinės organizacijos rekomendaciją.

Minėtus dokumentus galite pateikti šiais būdais: siųsti paštu (**Lietuvos sutrikusio intelekto žmonių globos bendrija „Viltis“, Kareivių g. 2C, LT-08221 Vilnius**) arba elektroniniu paštu info@viltis.lt (tik geros kokybės skenuotos ar nufotografuotos dokumentų kopijas) arba pristatyti į organizacijos būstinę (adresas toks pat kaip ir siunčiant paštu).

PASTABA: pildydami prašymus būtinai nurodykite tikslų gyvenamosios vietos adresą, naudojamą telefono numerį ir elektroninio pašto adresą, kuriais būtų galima su Jumis susisiekti ir pateikti informaciją, susijusią su stovykla, kelialapių apmokėjimu ir kt.

DĖMESIO: 12-os dienų kelialapio preliminarai kaina vienam asmeniui – **210 eurų**. Neįgaliajam ir vienam jį lydinti asmeniui, kurie yra bendrijos „Vilties“ nariai, suteikiama **30 proc.** nuolaida.

Dar sykį primename, kad paraiškų laukiame iki birželio 15 dienos!

Iki susitikimo stovykloje!

ŽURNALO RENGĖJŲ INFORMACIJA

2018 METŲ KELIAS:

KAS MŪSŲ LAUKIA?

Įsibėgėja dar vieneri nesibaigiančių darbų ir įvairiapusiškos veiklos metai. O mes kaip visada esame beviltiškai optimistai – planuojame tai, ko labiausiai reikia žmonėms, šeimoms ir konkrečioms bendruomenėms...

Kas mums svarbiausia?

Žmonių lūkesčius mes sužinome per susitikimus, renginius ir kitokius susibūrimus tiesiogiai bendraudami su mūsų organizacijos asocijuotaisiais nariais, sutrikusio intelekto asmenimis, jų šeimomis ir jiems padedančiais specialistais. Kai metų pradžioje sužinojome, kokios programos ir kiek bus finansuojamos iš socialinei integracijai skirtų nacionalinių fondų, beliko sunkiai atsidusti, nes supratome: geriausiu atveju lėšų užteks vos trečdaliui poreikių patenkinti. Taigi vėl esame priversti itin atsakingai rinktis, kas mums svarbiausia, kokios konkrečios programos ir veiklos tiesiogiai palengvins mūsų bendruomenių buitį ir būtį.

Labai dažnai sutrikusio intelekto žmonėms, jų tėvams ir globėjams skirtos užimtumo, savigalbos, socialinių įgūdžių ugdymo, meninės veiklos programos finansuojamos neatsižvelgiant į negalios specifiką, minėtų žmonių galimybes ir realius poreikius, individualizuotos kompleksinės pagalbos asmeniui ir šeimai būtinybę. Daugelis mūsų valstybės pertvarkų ir reformų iš tiesų tevyksta popieriuje ir labai ribotai pasiekia konkrečius paslaugų gavėjus. Itin gaila, kad labai vangiai juda į priekį naujų bendruomeninių paslaugų teikimas. Todėl mums kyla daug pagrįstų

klausimų: koks likimas laukia šių paslaugų, kai baigsis Europos struktūrinių fondų lėšos, ar savivaldybės užtikrins naujai pradėtos pagalbos ir paslaugų teikimo tęstinumą vietoje, ar užteks politinės valios užtikrinti paslaugų prieinamumą konkrečiam žmogui, šeimai, bendruomenei?

Mes, „Vilties“ bendrijos taryba, darbuotojai ir didelė dalis asocijuotųjų organizacijų narių, suprantame: mums reikia daugiau vienybės, bendravimo ir bendradarbiavimo. Mes turime išgirsti ir įsisąmoninti, ko norime ir tikimės vieni iš kitų, kad paverstume mūsų judėjimą veržlia ir gaivia versme. Todėl šių metų veiklos prioritetas – susitikimai su asocijuotaisiais nariais ir vietos politikais konkrečiuose regionuose. Minėtus susitikimus organizuosime visose apskrityse, tarsimės, kokios veiklos ir projektai padėtų mūsų organizacijos nariams, o ir ne tik jiems, užtikrinti orenšį gyvenimą. Turime nuspręsti, kaip pateikti informaciją lengvai suprantama kalba, kokių pokyčių imtis nedelsiant. Be to, kaip įgalinti šeimas suteikiant joms daugiau teisinės informacijos ir kaip stiprinti bendradarbiavimą su socialiniais partneriais vietose: konkrečiose savivaldybėse ir bendruomenėse.

Viena didelė stovykla – burianti ir vienijanti

Įvertinę praėjusių metų stovyklų organizavimą patirtį ir stovyklautojų atsilepimus, priėmėme sprendimą grįžti prie ankstesnio modelio – vienos didelės stovyklos su labai aktyvia ir turininga programa. Šioje stovykloje mums kaip visada talkins specialistai ir savanoriai. Mes organizuosime tradicines šventes, teminius renginius. Tad labai tikiuosi iš Jūsų visų aktyvaus bendradarbiavimo. Stovykloje vyks mokymai, aktyviai dirbs sau atstovaujan-

čių stovyklautojų patariamoji komisija, savi-raišką skatins kūrybinės dirbtuvės ir meninės veiklos pleneras.

Tinkamiausių praktikų perėmimas – tobulėjimo laidas

Spręsdami, kokį kelią rinktis, kaip veikti, mes turime daug galimybių pasimokyti iš daugiau pasiekusių Europos Sąjungos valstybėse dirbančių mums giminingų nevyriausybinių organizacijų. Praktika ir patirtis parodė: mes negalime tiesiog perkelti Europos senbuvų socialinės apsaugos modelių, bet niekas mums nedraudžia perimti tinkamiausių praktikų, labiausiai pasiteisinusių socialinės politikos ir bendradarbiavimo su valdžia modelių. Mūsų organizacija, kaip europinio tinklo „Inclusion Europe“ narė, reguliariai dalyvauja susirinkimuose, vykdo bendrus projektus ir keičiasi informacija su užsienio partneriais.

■ ■ ■

Šių metų veiklos prioritetas – susitikimai su asocijuotaisiais nariais ir vietos politikais konkrečiuose regionuose.

■ ■ ■

Norėčiau pasidalyti mintimis po „Inclusion Europe“ vadovų metinio susirinkimo Ispanijoje, Madride. Svarbiausias nagrinėtas klausimas – kokios pozicijos laikysimės ir koikioms veiklos kryptims teiksime pirmenybę planuojant naują Europos Sąjungos biudžetą, kaip bendradarbiausime su Europos Parlamento ir Europos Komisijos atstovais.

Ispanijos patirtis pasirodė labai unikali. Mes daug sužinojome apie nevyriausybines

organizacijos „PLEN Inclusion“, vienijančios sau atstovaujančius asmenis, tėvus ir specialistus, raidą ir pasiekimus. Ši organizacija aktyviai veikia jau daugiau nei 50 metų. Jai priklauso 17 federacijų ir 900 asociacijų, dirbančių sutrikusio intelekto žmonių, jų tėvų, globėjų ir artimųjų teisių apsaugos, taip pat paslaugų teikimo srityse. Organizacija vienija daugiau nei 300 000 narių: neįgaliųjų, tėvų, savanorių, specialistų.

„PLEN Inclusion“ organizacijos nariai suprato, kad įveikti sunkumus ir pasiekti norimų rezultatų galima tik susivienijus ir kalbant apie tuos pačius dalykus iš skirtingų pozicijų įvairiuose regionuose ir vietose. Taigi organizacija parengė kiekvienos federacijos ir asociacijos poreikių vertinimo klausimynus, išsiaiškino pagrindines problemas, nustatė veiklos prioritetus ir labai intensyviai bendradarbiaudama su regioninėmis organizacijomis pasiekė gerų rezultatų. Šiandien Ispanijoje nėra specialiųjų mokyklų. „Mokiniai tiesiog mokosi pagal skirtingas programas“, – didžiudamasis paaiškino organizacijos vykdomasis direktorius Enrique Galvan.

Bendraudami su sutrikusio intelekto asmenimis, jų tėvais ir šeimos nariais, specialistais, paslaugų teikėjais, savanoriais ir bendruomenių atstovais ispanai suprato: būtina saugoti ir gerbti visų žmonių ypatumus, o ypač sutrikusio intelekto asmenų rūpybos ir

poreikių specialumą. Mat dažnai kyla pavojus, kad minėta grupė gali paprasčiausiai „paskęsti“ kitų negalių jūroje, nes visuomenė dažnai linkusi tapatinti negalią vien su ribotomis judėjimo galimybėmis, akklumu ar kurtumu. O apie tai, kad esama žmonių, turinčių proto negalią ar sutrikusį intelektą, nė nesužinojome. Taigi būtina nuolat informuoti visuomenę apie ypatingus tam tikros dalies žmonių poreikius, apie šių žmonių galimybes veikti, kurti ir tiesiog oriai gyventi.

■ ■ ■

Įveikti sunkumus ir pasiekti norimų rezultatų galima tik susivienijus ir kalbant apie tuos pačius dalykus iš skirtingų pozicijų įvairiuose regionuose ir vietose.

■ ■ ■

Šiuo metu „PLEN Inclusion“ organizacija labai daug dėmesio skiria strategijai: planuoja ilgalaikę organizacijos ateitį, nes naujas laikmetis diktuoja savo sąlygas, pasaulyje atsiranda vis daugiau naujų prioritetų, o seni skauduliai kartais nustumiami į antrą planą.

Kaip stiprinti nevyriausybinių organizacijų bendradarbiavimą

Grįždama prie „Inclusion Europe“ asocijuotųjų narių vadovų susirinkimo dar norė-

čiau pridurti, kad mes tarėmės, kaip stiprinti nevyriausybinių organizacijų bendradarbiavimą šalių viduje, veiklą pateikiant pozityviai, renkantis naujus instrumentus bendradarbiavimui, siūlant savo paslaugas nacionalinėms bendruomenėms. Diskusijų metu sutarėme, kad dirbsime šiomis kryptimis:

- įtraukiojo ugdymo;
- savarankiško gyvenimo bendruomenėje, atsisakant segregacijos ir paslaugų uždarose socialinės globos įstaigose ir didelėse institucijose;
- socialinės atskirties ir skurdo mažinimo programų;
- sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumo ir sveikos gyvensenos propagavimo.

O kaipgi „Vilties“ bendrija toliau gyvuos ir dirbs Lietuvoje? Ar mes tapsime vieningu judėjimu už mūsų amžinų vaikų teisę į mokslą, ugdymą, užimtumą, darbinį ir profesinį rengimą, galimybes gyventi bendruomenėje, šeimoje, orumą ir saugumą, teisių ir laisvių užtikrinimą šimtmečio Lietuvoje? Labai to tikiuosi.

Linkiu visiems susitelkimo, stiprybės, supratimo ir didžiulės sėkmės. Eikite tik pirmyn tvirtai susikibę rankomis, jauskite šalia patikimo žmogaus petį, būkite sveiki ir laimingi!

DANA MIGALIOVA

„Vilties“ asociacijos vadovė

2018 METŲ KELIAS: KAS MŪSŲ LAUKIA?

ŠIAIS METAIS „VILTIES“ BENDRIJA VĖL AKTYVIAI DIRBS. JI SPRENDŽIA, KOKIE DARBAI SVARBIAUSI.

JAI LABIAUSIAI RŪPI NEĮGALIEJI IR JŲ ŠEIMOS. SAVO NORUS IR POREIKIUS NEĮGALIEJI IŠSAKO SUSITIKIMUOSE.

ŠIAIS METAIS VALSTYBĖS PARAMOS NEĮGALIESIEMS NEPAKAKS.

LĖŠŲ UŽTEKS TIK TREČDALIUI BENDRIJOS PLANUOTŲ VEIKLŲ.

TODĖL BUS PADEDAMA TIEMS, KURIEMS LABIAUSIAI REIKIA.

VALSTYBĖ VYKDO PERTVARKAS.

BET DAUG GERŲ KETINIMŲ LIEKA TIK KALBOMIS.

NEĮGALIESIEMS REIKIA PAGALBOS GYVENAMOJE VIETOJE.

ŠIĄ PAGALBĄ UŽTIKRINA BENDRUOMENINĖS PASLAUGOS.

NEŽINIA, AR SAVIVALDYBĖS ATRAS JOMS PINIGŲ, KAI EUROPOS FONDAI NEBESKIRS LĖŠŲ.

„VILTIES“ BENDRIJA KVIEČIA VISUS NARIUS VIENYTI. BENDRIJOS NARIAMS REIKIA DAUGIAU BENDRAUTI TARPUSAVYJE.

JIE TURI PADĖTI VIENI KITIEMS.

TADA VEIKLA BUS SĖKMINGESNĖ.

„VILTIES“ BENDRIJA RENGUS SUSITIKIMUS SU VIETOS POLITIKAIS.

KAD NEĮGALIESIEMS BŪTŲ UŽTIKRINTAS GERESNIS GYVENIMAS.

NEĮGALIEJI GAUS DAUGIAU INFORMACIJOS LENGVAI SUPRANTAMA KALBA.

NEĮGALIŲJŲ TĖVAMS BUS TEIKIAMA TEISINĖ PAGALBA.

ŠIĄ VASARĄ VĖL BUS RENGIAMA VIENA DIDELĖ STOVYKLA.

JI SUKVIES NEĮGALIUOSIUS PRIE BALTIJOS JŪROS.
SAU ATSTOVAUJANTYS STOVYKLAUTOJAI GALĖS
PATEIKTI PASIŪLYMUS.

NUSPŘĘSTI, KĄ JIE NORI VEIKTI.

NEĮGALIESIEMS PADĖS SAVANORIAI.

NEĮGALIŪJŪ ARTIMIEJI GALĖS PAILSĖTI.

„VILTIES“ BENDRIJA MOKOSI IŠ PANAŠIŲ
EUROPOS BENDRIJŲ.

JI PERIMA TIK TĄ PATIRTĮ, KURIĄ GALI PRITAIKYTI.

„VILTIES“ BENDRIJOS PIRMININKĖ LANKĖSI
TARPAUTINIAME SUSITIKIME.

ŠIAME SUSITIKIME BUVO KEIČIAMASI INFORMACIJA.

TAIP PAT APTARIAMOS VEIKLOS NEĮGALIŪJŪ
LABUI KRYPTYS.

SUSITIKIMAS VYKO ISPANIJOJE.

ČIA VEIKIA Į „VILTĮ“ PANAŠI ORGANIZACIJA.

JI ĮKURTA DAUGIAU NEI PRIEŠ
PENKIASDEŠIMT METŲ.

PER TOKĮ ILGĄ LAIKĄ JI DAUG PASIEKĖ.

NEĮGALIEJI ISPANIJOJE MOKOSI KARTU
SU ĮGALIAISIAIS.

TIK PAGAL SKIRTINGAS PROGRAMAS.

ISPANAI STENGIASI GERBTI VISUS ŽMONES.

JIE SUPRANTA NEĮGALIŪJŪ POREIKIUS.

JIE DAUG PASAKOJA SVEIKIESIEMS APIE NEGALIĄ.

SUSITIKIME ISPANIJOJE DAUG KALBĖTA
APIE BENDRADARBIAVIMĄ.

BENDRADARBIAUTI TURI NEĮGALIŪJŪ
ORGANIZACIJOS.

KARTU LENGVIAU DIRBTI NEĮGALIŪJŪ LABUI.

BUVO NUMATYTOS ŠIO DARBO KRYPTYS.

NEĮGALIŪJŪ ĮTRAUKIMAS Į BENDRĄ VEIKLĄ
SU SVEIKAISIAIS.

SAVARANKIŠKO GYVENIMO BENDRUOMENĖJE
SKATINIMAS.

ATSKIRTIES IR SKURDO MAŽINIMAS.

SVEIKATOS PRIEŽIŪROS PRIEINAMUMAS.

SVEIKOS GYVENSENOS SKATINIMAS.

„VILTIES“ BENDRIJA STENGSIS DIRBTI
ŠIOMIS KRYPTIMIS.

GINTI NEĮGALIŪJŪ TEISES.

KAD JIE GALĖTŲ MOKYTI, DIRBTI, SAUGIAI JAUSTIS.

„VILTIES“ BENDRIJOS PIRMININKĖ LINKI
VISIEMS SĖKMĖS.

DRĄŠIAI ŽENGTI Į PRIEKĮ.

BŪTI DRAUGIŠKIEMS, SVEIKIEMS IR LAIMINGIEMS.

VIRTUALI NEMOKAMA

PSICHOLOGINĖ PAGALBA –

www.tunevienas.lt

Reaguodami į vis didesnes psichologinių problemų apraiškas Lietuvoje, jauni profesionalai iš skirtingų šalių susibūrė, kad sukurtų internetinę erdvę, kurioje kiekvienas prireikus galėtų rasti psichologinę ir emocinę pagalbą.

Atsižvelgdami į dažniausiai pasitaikančias psichologines problemas ir kylančius klausimus, suskirstėme svetainės www.tunevienas.lt turinį į keturias kategorijas: apie depresiją, stresą, motyvaciją, bendravimą ir santykius.

Jei jums reikia asmeninio patarimo, užsukite į PAGALBOS LINIJĄ ir pateikite jus dominančius probleminius klausimus, į kuriuos nemokamai atsakys psichologijos ir kitų socialinių mokslų

profesionalai. Iš jų atsakymų kuriame praktinių patarimų bazę. Ypač norėtume padėti jaunimui, nuolat susiduriančiam su stresinėmis situacijomis ir kitais emociniais sunkumais. Jei bijote kalbėti apie savo psichikos sveikatą su gydytojais, pasinaudokite iniciatyva „Pagalbos linija“ ir gaukite virtualią nemokamą psichologinę pagalbą.

Kviečiame jus pasidalyti šia informacija ir įsidėti į savo tinklapius specialiai sukurtas vaizdines nuorodas. Vaizdą su Pagalbos linijos reklama reikėtų nukreipti į www.tunevienas.lt/pagalbos-linija.

Tokiu būdu pagalbos ieškantys asmenys visada turės po ranka prieigą prie jos. O tai gali padėti išvengti skaudžių pasekmių. Mes nuolat stengsimės plėsti savo veiklos apimtį. Tikimės, kad kiekvienas *apsilankymas mūsų svetainėje padės jums pasijusti tvirčiau ir pozityviau, o svarbiausia – pajusti, jog nesate vienas!*

NUOŠIRDŽIAI JŪSŲ TU – NE VIENAS! KOMANDA

NEĮGALIEJI NORI IR TURI ŽINOTI!

Lietuvos sutrikusio intelekto žmonių globos bendrija „Viltis“ yra asociacijos Lietuvos neįgaliųjų forumas (toliau LNF) narė. Šią asociaciją „Viltis“ kartu su kitomis negalios organizacijomis įkūrė 2001 metais, kad suvienytų įvairių negalių atstovus ir tokiu būdu stiprintų visos neįgaliųjų bendruomenės balsą priimant politinius sprendimus. Dabar Lietuvos neįgaliųjų forumas jungia 15 organizacijų, kurios dirba su žmonėmis, turinčiais klausos, regėjimo, judėjimo, fizinės, intelekto ir psichikos negalias. LNF – didžiausia negalios organizacijų asociacija, atstovaujanti apie 300 tūkstančių žmonių su negalia, jų šeimų ir negalios situacijoje atsidūrusiųjų interesams.

Ko siekia LNF?

LNF vizija – visuomenė, kurioje žmonėms su negalia būtų prieinamos visos socialinio gyvenimo sritys, tokios kaip švietimas, darbo rinka, visuomeninė veikla. Kad šiems žmonėms būtų visokeriopai padedama gyventi kuo savarankiškiau, kad atskirtį pakeistų įgalinimas.

Ką veikia LNF?

Atstovauja žmonių su negalia interesams priimant politinius sprendimus ir stebi, analizuoja, pristato jų padėtį plačiai visuomenei.

LNF narių išrinkta asociacijos prezidentė kartu su organizacijos administracijos darbuotojais ir narių atstovais dalyvauja darbo grupėse ir komitetuose, kuriuose svarstomi su negalia susiję teisės aktai. Tokiu būdu įstatymų formuotojai sužino žmonių su negalia organizacijų poziciją ir gali į ją atsivėlgti. LNF taip pat atlieka žmonių su negalia teisių įgyvendinimo stebėsenos tyrimus, pristato juos visuomenei ir politikams.

LNF dalyvauja ir visuomenės švietimo veikloje: rengia parodas, diskusijas, socialines kampanijas. Šiais renginiais siekiama keisti ydingas visuomenės nuostatas į žmones su negalia, atskleisti jų gebėjimus, aiškinti, kokios paslaugos ir pagalba jiems būtinos.

LNF yra ir tarptautinių organizacijų – Europos neįgaliųjų forumo ir Europos savarankiško gyvenimo tinklo – narys. Narystė tarptautinėse organizacijose suteikia progą sekti tarptautinės teisėkūros naujienas, gauti palaikymą iš partnerių užsienyje, stiprinti žmonių su negalia teisių gynimo įgūdžius.

Pagrindinė LNF veikla Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencija

LNF vadovaujasi JT neįgaliųjų teisių konvencijos nuostatomis. 2006 m. gruodžio 13 d. priimta ir 2008 m. įsigaliojusi konvencija tapo žmonių su negalia teisių apsaugos ir užtikrinimo pagrindu. Tai žmogaus teisių dokumentas, kuriame išreiškiama aiški JT pozicija į asmenis su negalia.

JT konvencija nesukuria jokių naujų teisių, tik įpareigoja valstybes skatinti ir užtikrinti jas asmenims su negalia. Konvencijos tikslas – skatinti, apsaugoti ir užtikrinti visų neįgaliųjų visapusišką ir lygiateisį naudojimąsi visomis žmogaus teisėmis ir pagrindinėmis laisvėmis, taip pat skatinti pagarbą šių asmenų prigimtiniam orumui.

Konvencijos nuostatas, kaip žmogaus teisių standartus, turi gerbti, užtikrinti ir įgyvendinti visos ją ratifikavusios šalys.

Vadovaujantis konvencijos nuostatomis, valstybės įpareigojamos imtis neatidėliotinių veiksmingų priemonių, kad šviestų visuomenę žmonių su negalia padėties klausimais, ragintų gerbti žmonių su negalia teises ir orumą, kovotų su stereotipais, prietarais ir ydinga praktika, didintų informuotumą apie žmonių su negalia gebėjimus ir pasiekimus.

2010 m. Lietuvai ratifikavus JT neįgaliųjų teisių konvenciją, mūsų valstybė prisieimė tarptautinius įsipareigojimus gerbti, užtikrinti ir įgyvendinti įtvirtintus žmogaus teisių standartus, pašalinti kliūtis užtikrinant orumą ir lygias teises. Tai reikalauja atitinkamų veiksmų, pokyčių, kuriant ar užtikrinant asmenų su negalia teisių įgyvendinimo ir apsaugos standartus.

Tarptautinis atstovavimas

LNF yra **Europos neįgaliųjų forumo (European Disability Forum, EDF)** narys, kuris veikia, atstovauja ir gina neįgaliųjų teises europiniu lygmeniu. EDF atstovauja daugiau nei 50 milijonų Europos Sąjungos neįgaliųjų. Organizacija siekia, kad Europos Sąjungoje neįgalieji turėtų tokias pat teises kaip ir sveikieji, kovoja prieš neįgaliųjų diskriminaciją, dirba, kad jiems būtų garantuotos prigimtinės žmogaus teisės. EDF aktyviai dalyvauja politiniame Europos Sąjungos gyvenime. Šiuo metu

LNF prezidentė Dovilė Juodkaitė yra EDF tarybos narė.

Taip pat LNF priklauso **Europos savarankiško gyvenimo tinklui (European Network on Independent Living, ENIL)**, kuris visoje Europoje siekia įgalinančių sąlygų žmonėms su negalia. Kiekvienais metais gegužės 5 d. ENIL inicijuoja Savarankiško gyvenimo dienos minėjimą. Šią dieną žmonės su negalia ir jų artimieji kviečia atkreipti dėmesį į kliūtis, kurios trukdo neįgaliesiems gyventi savarankiškai. Dėl paslaugų trūkumo, nepritaikytos aplinkos, informacijos stokos ar ydingų nuostatų jie vis dar gyvena nuolat patirdami atskirtį ir diskriminaciją beveik visose gyvenimo srityse. Kas dvejus metus Europos sostinėse ENIL organizuoja „Freedom Drive“ eitynes ir renginius, kurių tikslas – informuoti Europos visuomenę ir politikus apie problemas, su kuriomis neįgalieji susiduria kasdieniame gyvenime: atskirtį, bendruomeninių paslaugų ir pritaikytos aplinkos trūkumą, neigiamą požiūrį, stigmatizaciją.

Įdarbinimas

LNF nepitaria dabartiniams neįgalųjų įdarbinimo modeliui, orientuotą ne į pasaką įdarbinti žmones su negalia atviroje darbo rinkoje, bet į paramą socialinėms įmonėms. Mes prieštaraujame socialinių įmonių veikimo modeliui Lietuvoje, nes jis yra brangus ir neefektyvus, be to – neatitinka Lietuvos ratifikuotos Jungtinių Tautų neįgalųjų teisių konvencijos nuostatų.

LNF ragina politikus ir atsakingas ministerijas keisti socialinių įmonių įstatymą, orientuotis į paramą atvirai darbo rinkai ir tik toms socialinėms įmonėms, kurių tikslas – ne vien pelnas, bet ir socialinio pokyčio siekis. Socialinių įmonių įstatymas turi būti keičiamas taip, kad atitiktų Europos socialinio verslo komunikato reikalavimus, t. y. socialinės įmonės turėtų orientuotis į sunkią negalią turinčius žmones, o lengvos negalios žmones įdarbinti laikinai, kol bus atkurti darbo įgūdžiai, pilną reinvestuojant į socialines problemas sprendimą. Socialinės įmonės taip pat galėtų tiesiogiai teikti socialines paslaugas, pavyzdžiui, tarpininkauti tarp žmonių su negalia ir darbdavių, siekiant abiem pusėms naudingo bendradarbiavimo.

Neveiksnų reforma

Teisinis veiksnumas gali būti apibūdinamas kaip asmens galios ar galimybės veikti teisinės sistemos rėmuose. Kitą tariant, teisinis veiksnumas užtikrina asmenį, kaip teisės subjekto, statusą. Tai tei-

sinis institutas, konstruktas, reglamentuojantis atitinkamo amžiaus sulaukusiems asmenims teisių ir pareigų suteikimą priimti teisiškai galiojančius sprendimus. Tuo žmonėms užtikrinama asmeninė laisvė, pavyzdžiui: imtis atitinkamo darbo, susituokti, paveldėti turtą ir kt. Tuo pačiu jie apsaugomi nuo nepageidautino kitų asmenų kišimosi ar intervencijų. Pavyzdžiui, teisinį veiksnumą turintys asmenys gali atsakyti bet kokio medicininio gydymo, kurio jie nenori.

JT konvencijos 12 straipsnis, įtvirtinantis žmonių su negalia lygybę prieš įstatymą ir vienodą teisinį veiksnumą, užtikrina radikalius požiūrio į neįgalias žmones (tai pat ir turinčius intelekto sutrikimų ir (ar) psichosocialinę negalią) pokyčius. Šio straipsnio įgyvendinimas visose šalyse kelia didžiulius iššūkius, kadangi reikalauja ne tik keisti teisinį reglamentavimą, įtvirtinantį žmonių su negalia lygias galimybes turėti teisinį veiksnumą, tačiau ir užtikrinti pagalbos mechanizmus, kuriais naudojantis būtų padedama žmonėms su negalia priimti sprendimus patiems ir taip įgyvendinti savo teises. Tam reikia keisti esamą specialistų kultūrą ir mąstymą, kai manoma, kad profesionalai, t. y. švietimo ir sveikatos apsaugos specialistai, taip pat teisininkai gali priimti sprendimus už asmenis su negalia. O kas gali geriausiai spręsti apie šioms asmenims aktualius klausimus, jei ne jie patys.

Reikalingi mokymai socialiniams darbuotojams, medikams, teisininkams, patiems neįgaliesiems ir jų šeimos nariams apie teisinį veiksnumą, atspindintį žmogaus tapatybės esmę, nevertinant asmens vien racionaliai, pagal jo galias ir gebėjimus, o pripažįstant jį kaip asmenį ir padedant jam veikti, taip pat įgyvendinti savo neatimamas ir lygias teises.

Švietimas

LNF parengta alternatyvi ataskaita apie žmonių su negalia padėtį Lietuvoje rodo, kad esame viena iš nedaugelio Europos Sąjungos šalių, kurioje vis dar egzistuoja specialiosios mokyklos vaikams su negalia ir ypač dažnai skiriamas mokymas namuose.

LNF duomenimis, apie pusė vaikų su negalia mokosi atskirties sąlygomis: 2014–2015 mokslo metais specialiosiose mokyklose mokėsi 3663 mokiniai, o namų mokymas 2014 metais skirtas daugiau nei 400 vaikų. Integruotai (bendrojo lavinimo mokyklose) mokosi apie 4000 mokinių su negalia. Kad žmonių su negalia švietimas Lietuvoje yra nevisavertis, įrodo ir silpnas jų

dalyvavimas aukštojo mokslo sektoriuje – studentų su negalia skaičius aukštosiose mokyklose jau seniai neviršija 1000, o tai yra mažiau nei 1 proc. visų studijuojančiųjų.

Švietimo sistema turi lemiamą įtaką žmonių su negalia padėčiai visuomenėje, nes užtikrina jų visavertę integraciją ir dalyvavimą darbo rinkoje. Geroji praktika ir tyrimai rodo, kad sėkmingiausiai ši grupė visuomenėje įsitvirtina tose šalyse, kur švietimo sistema nuo žemiausių grandžių užtikrina žmonių su negalia įtraukimą į bendrojo ugdymo įstaigas. Tokią pareigą įtvirtina ir tarptautiniai žmogaus teisių dokumentai, įskaitant Jungtinių Tautų neįgalųjų teisių konvenciją. Nors šia konvencija Lietuvoje vadovaujamasi jau šeštus metus, progresas švietimo sistemoje labai menkas, o kai kuriose srityse pastebimas netgi priešingas procesas.

Deinstitucionalizacija

Perėjimą nuo institucinės globos prie šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų neįgaliesiems ir likusiems be tėvų globos vaikams veiksmų planas (2014–2020) Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos buvo patvirtintas 2014 m. vasario 14 d.

Absoliuti dauguma žmonių, turinčių intelekto sutrikimų ir psichosocialinę negalią, netekę artimųjų globos apgyvendinami didelėse globos institucijose. Tokių globos namų Lietuvoje yra 42 ir juose gyvena 6862 žmonės, iš jų beveik 700 vaikų. Gyvendami po kelis kambaryje, turėdami paklusti bendrai tvarkai, institucijose jie praranda savarankiškumo įgūdžius, netenka privatumo, žmogiškojo orumo.

Jau praėjo daugiau nei dveji metai, kai buvo patvirtintas globos sistemos pertvarkos veiksmų planas, numatantis perėjimą nuo institucinės globos prie šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų neįgaliesiems ir likusiems be tėvų globos vaikams. Tai pakankamas laikotarpis pradėti įgyvendinti konstruktyvius veiksmus ir pasiekti pradinių rodiklių, tačiau iki šiol visuomenei ir žmonių su negalia nevyriausybiniams organizacijoms yra visiškai nežinomi pertvarkos tarpiniai rezultatai. Negaudamos tokių duomenų nevyriausybines organizacijas negali vykdyti reformos stebėsenos ir vertinimo, nors šią funkciją pagal pertvarkos veiksmų planą turi atlikti.

Nepaisant įsipareigojimų palaiapsniui atsisakyti institucinės globos, savivaldybės ir toliau siūnčia neįgaliosius į globos įstaigas, o eilė į jas patekti nuolat laukia maždaug 200 asmenų.

APKABINU JUS, MANO MIELOSIOS MAMOS...

„Sunku ar lengva būti TIK Mama? Prisiliesti širdimi prie kitokio gyvenimo, pamilti jį, keistis pačiai ir keisti kitus?“ – klausia skaitytoja laiške mūsų žurnalo redakcijai. Kiek dar Mamų ieško savųjų atsakymų bemiegėmis naktimis?

Vakaras, nurimo vėjas. Aukštai, debesų properšoje, pasirodė mėnulio skruostas. Nesimiega... Mintys mintelės be paliovos sukasi galvoje. O viena, kur buvusi, kur nebuvo, vis sugrįžta.

Mano gyvenimo pažintys... Dėkoju likimui už savo kelyje sutiktas moteris Mamas. Pirmiausia už savąją, kuriai sakau ačiū už VISKĄ: galimybę būti, pamokas, gal iki galo neišmoktas, įdiegtą atsakomybę, pagaliau už tai, kokia esu šiandien. O esu likimo žvaigžde pažymėta mama, galbūt todėl savo kelyje sutikau tiek daug išskirtinių Mamų, kurios savo patirtimis ir išgyvenimais vienaip ar kitaip padėjo man dėlėti MAMOS dėlionei.

– Jei tik Tau bus lengviau... Matau, kaip išgyveni dėl savo vaiko, – sunkiai renka žodžius savo pasakojimui Mama, pati turinti regėjimo negalią ir auginanti sūnų su negalia. – Žinok, Tavo vaikas gimė toks. Jis nežino, kad skiriasi nuo kitų. Jis priima save tokį, koks yra dabar, bando prisitaikyti. Tik mums sunku suprasti kitoniškumą. Mes vertiname jį pagal save, pagal savo pojūčius. Ir ne visada teisingai. Priimk jį tokį, koks yra, ir mylėk. – Ašaros ritasi mudviejų skruostais, nes erdvėje žodžiai ir jausmai susipina į vieną kasą.

Mėnulis išdrįsta parodyti savo antrą skruostą, o man vis nesimiega. Mintys pažeria naują prisiminimų pluoštą.

Susipažinome su kita Mama viename renginyje. Žavėjauosi jos energija ir paprastumu. Ryžtu ir drąsa. Vėliau pasidalijome savosiomis patirtimis, džiaugsmiais, skausmais... Besilaukdama antrojo vaikelio ji sužinojo, jog vyresnysis serga nepagydoma liga. „Psichologas“ pakonsultavo: „Jūs esate laiminga mama, nes žinote, kada mirs jūsų vaikas“!!!!!!

Ką daro Mama, kai išgirsta tokius žodžius? Ogi dosniai dalija motinišką meilę savo vaikams, tikėdama, kad begalybę sudaro tam tikra skaičių seka. Kad nėra nereikšmingo skaičiaus toje sekoje. Kad vienodai reikšmingas ir vienetas, ir tūkstantis... Niekada nebus begalybės, jei sekoje pritrūks bent vieno skaičiaus...

Mudvi susitarėme judėti link begalybės. Suprantu, kad ji pažengė gerokai toliau už mane. Na ir kas. Svarbu, kad mums pakeliui...

Prisiminimai apie mano draugėmis tapusias Mamas seka vienas po kito, gindami šalin sapnus, nes širdis dar nenori miego, nors net mėnulis prisnūdo pūkų debesyje.

Mes, moterys, dažnai mėgstame pasakoti viena kitai apie savo vaikų gebėjimus, o kai tie vaikai ypatingi, net maži dalykėliai tampa ypač reikšmingais. Kartą aiškinau, kad sūnus rytais man išverda kavos, kad jaučiuosi mylima ir lepinama.... O šalia sėdinti mano draugė Mama įsiterpė:

– Ir man išverda!!! Mano sūnus įjungia virdulių.

Ji taip nuoširdžiai man nusišypsojo, o aš susigėdau, kad gyriausi, ir supratau: ji lygiai taip pat (kaip ir aš) džiaugiasi savo vaiku, nes nėra žemėje mažų dalykų. Viskas, kas vyksta, svarbu.

Atmintis sijoja prisiminimus. Mintis veja mintį...

Netikėtai prisimenu Mamą, kuri su savo vaiku prakalbino tylą. Iš visiškos nevilties juodu susikūrė svajonių ateitį, kartu užsiaugino didelę viltį ir tikėjimą, išgyveno vaiko komą ir šiandien vėl stato naujus tikėjimo ir svajonių namus. Mama šypsosi pro ašaras, bet tebeturi viltį.

Didžiuojuosi Mama, kuri aktyviai veikdama kitų labai geba širdimi pasverti ne tik savo, bet ir kitų mamų skausmą dėl vaiko ir padėti tam, kuriam labiausia reikia. Ji nesako „ne“ ar „esu užsiėmusi“, tik paprašo truputį palaukti ir VISADA padeda.

Myliu ir gerbiu Mamą gydytoją, dalijančią save sunkiai sergantiems vaikams, apglėbiančią rūpesčiu jų mamas. Kai aplinka nuvertina mūsų vaikus, ši moteris suteikia mums vilties. Net vidurnaktį ramina telefonu supanikavusią mamą.

Lenkiu galvą prieš Mamą mokytoją, perteikiančią savo žinias ir išmintį mūsų vaikams. Kai kiti juos vadina samanomis, ji kantriai laisto šias samanas, tvirtai tikėdama, kad prazys rožės. Ir sulaukia jų pražystant... vaikų širdyse.

Teka saulė, nešdama šviesą ir saldų miegą.

Prieš pasinerdama į sapnų karalystę, apkabinu Jus, mano miełosios Mamos. Gal kuriai nors iš Jūsų šiandien labai sunku.... Žinokite, sunkiausia būna prieš švintant. Paskui palengvėja...

VALGIO GAMINIMAS – VIENAS MALONUMAS!

Vilniaus „Vilties“ specialiojoje mokykloje-daugiafunkciniame centre Dienos socialinės globos suaugusiųjų programoje dalyvaujantys lankytojai skatinami kuo mažiau priklausyti nuo aplinkinių. Todėl nuolat ugdomi ir palaikomi jų savarankiškumo įgūdžiai. Šie įgūdžiai apima 3 pagrindines sritis: savitvarką, namų ruošą ir informaciją-komunikaciją. Šiandien plačiau papasakosime apie tai, kaip lankytojams sekasi įsisavinti labai svarbią namų ruošos užduotį – valgio gaminimą.

Valgio gaminimo įgūdžių formavimas – praktinio pobūdžio veikla, kuriai būtina pasitelkti vaizdinę medžiagą, įrankius ir įtraukti neįgaliuosius į procesą. Labai svarbu ilgą laiką nuolat stengtis įtvirtinti tuos pačius įgūdžius įvairiuose vietose: ir dienos užimtumo centre, ir namuose, įtraukiant tėvus.

Prieš pradėdami formuoti įgūdžius reikia įvertinti lankytojų turimus gebėjimus, iškelti pagrindinį tikslą, suteikti jiems žinių, aptarti saugumo priemones, suskaidyti procesą į atskirus smulkius žingsnelius ir pasirinkti veiksmingus skatinimo būdus.

Sudarant individualią įgūdžio formavimo programą būtina atkreipti dėmesį į tai, kad lankytojai būtų motyvuoti atlikti tam tikrą veiklą. Būtina konkrečiais pavyzdžiais paaiškinti, kokią naudą ši veikla suteiks jiems dabar ir ateityje. Tai paskatins lankytojus stengtis pagal savo galimybes ir siekti rezultato. Prieš pradėdami formuoti valgio gaminimo įgūdžius svarbu turėti galvoje keletą taisyklių, kuriomis patartina vadovautis, gaminant kartu su lankytojais:

1. Būkite kantrūs, nes valgio gaminimas su lankytojais užtruks ilgiau nei įprasta.

2. Skatinkite lankytojų pasitikėjimą savimi, nes tai padės jiems išmokti laikytis taisyklių.
3. Nusiteikite netvarkai. Virtuvė po valgio gaminimo gali atrodyti kaip po karo. Bet būtinai įtraukite lankytojus į tvarkymą, kad jie suprastų, jog tai yra sudėtinė maisto gamybos proceso dalis.
4. Įtraukite lankytojus į valgio gaminimą nuo pat pradžių. Leiskite patiems atsiņesti produktų iš virtuvės ar nusipirkti parduotuvėje.
5. Užtikrinkite saugumą. Prieš pradėdami gaminti, būtinai paaiškinkite lankytojams, kaip veikia prietaisai, kuriuos naudosite valgio gaminimo metu.
6. Kaskart smulkiai papasakokite, ką mokysitės gaminti. Naudokite vaizdinę medžiagą, parodykite visą gaminimo eigą.
7. Gaminkite žaismingai, nes tai suteikia galimybę tuo pačiu tobulinti kitus lankytojų įgūdžius: vaisių, daržovių, jų spalvų ir formų atpažinimą, stalo įrankių paskirties įsiminimą, skaičiavimo ir pan.
8. Valgykite kartu. Būtinai pasidžiaukite kartu pagamintais patiekalais.

Mes valgio gaminimo įgūdžių formavimo programą suskirstėme į dvi temas:

- sumuštinių gamybą (kiekvieną dieną);
- vieno pietų patiekalo gamybą (dvi dienas per savaitę).

Mūsų lankytojų gebėjimai gana skirtingi, todėl kiekvienam reikia konkrečios jam tinkančios praktinės užduoties.

Kiekvieną rytą viena lankytoja užrašo dienos valgiaraštį ant lentos ir pavaizduoja jį konkrečiais grafiniais simboliais (žr. 1 pav.).

Kitas lankytojas veda lankomumo žymėjimo sąsiuvinį ir sužymi į centrą atvykusius draugus. Asistento padedamas jis eina į virtuvę pasiimti produktų, iš kurių bus gaminami sumuštiniai. Kartu su virtuvės darbuotoja sveria produktus pagal dienos valgiaraštį ir lankytojų skaičių. Tada susideda visus produktus į indą ar krepšį ir nešasi atgal į grupės patalpas (žr. 2 pav.).

Elementarus nesudėtingi žingsneliai padeda neįgaliems žmonėms suvokti, nuo ko pradėti veiklą ir ką konkrečiai daryti. Labai svarbu visą valgio gaminimo eigą išskaidyti suprantama tvarka ir kasdien kartoti.

Pradėti reikėtų nuo tikslo išsikėlimo, kuris turi būti paprastas ir aiškus. Tikslas – **mokytis daryti sumuštinis**. Kai pagrindinis tikslas iškeltas, svarbu jį įgyvendinti. Tam reikia:

1. Aptarti, iš kokių produktų bus gaminama. Parodyti vaizdinę medžiagą ir jau pagamintus sumuštinis.
2. Aptarti iš virtuvės atsiņestus produktus.
3. Pasiruošti įrankius sumuštinių gaminiui (plastikiniai peiliukai, plastikinės lėkštutės, pjaustymo lentelės ir kt.).

1 pav.

2 pav.

3 pav.

4 pav.

5 pav.

6 pav.

Iš pradžių socialinis ar individualios priežiūros darbuotojas parodo, kaip reikia atlikti veiksmą, ir kartoja jį keletą kartų, kad lankytojai suprastų, kaip tepti sviestą, pjaustyti dešrą, sūrį ir išdėlioti ant duonos. Daugeliui lankytojų sunkiai sekasi tinkamai supjaustyti duoną ir kitus produktus. Todėl asistentas iš pradžių visus judesius atlieka kartu su lankytoju, suėmęs jo ranką, pavyzdžiui, rodo, kaip tinkamai laikyti peilį, kad būtų patogiu pjaustyti ir pirštai liktų sveiki. Vėliau lankytojai jau bando atlikti reikiamus veiksmus savarankiškai, o asistentas tik stebi ir prireikus padeda. Šio įgūdžio mūsų centro lankytojai mokėsi ištisus metus, nes norėjo pagal galimybės kuo geriau viską atlikti (žr. 3 pav.).

Išmokę daryti sumuštinius, mielai jais vaišiname savo draugus ir centro svečius.

Kai įtvirtinome sumuštinų darymo įgūdžius, iškėlėme sau naują tikslą – **vieno pietų patiekalo gamybą**. Kadangi užim-

tumo tvarkaraštyje valgio gaminimas numatytas du kartus per savaitę, viena grupė gamina antradieniais, kita – ketvirtadieniais ir vaišina pietumis kitos grupės lankytojus. Socialinio darbuotojo padedami jaunuoliai dažniausiai verda sriubas, gamina salotas, bulvių košę, taip pat šiais metais pradėjome mokyti gaminti maltinukus. Kiekvienas jaunuolis turi savo mėgstamiausią maisto ruošimo veiklą. Vieniems patinka skusti bulves, kitiems – morkas, dar kitiems lupiti ir pjaustyti svogūną, česnaką. Turime norinčiųjų sverti daržoves, skaityti receptūrą, kontroliuoti maisto gaminimo eigą. Sunkios negalios jaunuoliai taip pat prisideda prie maisto gamybos: paduoda daržoves kitiems lankytojams, plauna jas, plėšo salotas.

Kaskart pradėdame nuo konkrečios gaminimo eigos sudarymo:

1. Gaminamo patiekalo receptūros perskaitymo. Būtina paaiškinti lankytojams,

kad receptai susideda iš dviejų dalių: reikiamų produktų išvardijimo ir gaminimo eigos. Produktų išvardijimas padeda suprasti, ko ir kiek reikia, o gaminimo eiga nuosekliai nurodo veiksmus, kuriuos reikia atlikti (žr. 4 pav. ir 5 pav.).

2. Reikiamų priemonių pasirinkimo (indai, pjaustymo lentelės, peiliai, bulvių skustukai ir t. t. (žr. 6 pav.).
3. Gaminimo, pagal galimybes įtraukiant kiekvieną lankytoją.

Valgio gamybos procesas traukia jaunuolius. Jie visi noriai imasi šios veiklos, kiek leidžia jų gebėjimai, nes tai yra smagus laiko leidimo būdas. Gamindami maistą lankytojai dalijasi savo mintimis apie mėgstamiausius patiekalus. Kai kuriems iš jų patinka gaminti namuose ar padėti gaminti tėvams.

Socialinio darbuotojo padedami lankytojai mokosi išvirti sriubą, gaminti maltinukus, žino kiekvieną žingsnį, reikiamus produktus ir tai, kada jie keliaus į puodą ar keptuvę. Taip pat jie mėgsta virti bulves košei ir paskui jas grūsti.

Kai valgio gamybos procesas baigiasi, lankytojai susitvarko savo darbo vietą.

Valgio gaminimo įgūdžių formavimas – labai naudingas ir reikalingas lankytojams. Džiugu, kad jie gamina su šypsena, jaučiasi reikalingi ir patenkinti savimi, mielai vaišina visus savo pagamintais patiekalais ir didžiuojasi išgirdę pagyrimą, kad jų išvirta sriuba netgi skanesnė nei centro virėjų.

TOMAS BLINSTRUBAS
socialinis darbuotojas
REGANTA JURELEVIČIENĖ
direktorius pavaduotoja socialiniam
darbui, socialinė darbuotoja

„PAŠILAIČIŲ“ GYVENIMO NAMAI: DVIDEŠIMT PRASMINGOS VEIKLOS METŲ

Gražios sukakties proga nusprendėme pasikviesti svečių ir drauge su jais prisiminti nueitą kelią. Labai džiugu, jog mus aplankė Neįgaliųjų reikalų departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos direktorė Asta Kandratavičienė, mūsų socialinių partnerių – respublikinės „Vilties“ bendrijos ir Pal. J. Matulaičio socialinio centro – atstovai, Markučių dienos užimtumo centro direktorė Inga Bagdonaitė-Miknevičienė ir, žinoma, ilgametė „Vilniaus Vilties“ vadovė Birutė Šapolienė drauge su būsima vadove Rūta Rinkevičienė, taip pat mūsų gyventojų artimieji.

Pirmiausia prisiminėme mūsų gyvenimo namų istoriją. B. Šapolienė padėjo buvusiai ilgametei jų vadovei Danutai Gorodiščevai, dabartinei vadovei Ritai Adomėnienei ir personalui. Darbuotojos Dalia Tkachenkienė ir Vitalija Dauparienė triūsia mūsų gyvenimo namuose beveik nuo pat jų įkūrimo, Renata Zachaževskaja dirba daugiau nei dešimtmetį, Violeta Zachaževskaja – beveik dešimtmetį.

D. Tkachenkienė svečiams papasakojo apie mūsų gyvenimo namus. Šiuo metu juose gyvena 8 neįgalieji – 2 merginos ir 6 vyrukai. Didžioji jų dalis senbuviai: Mantas atsikraustė 1998 metais, Kazimieras – 2001 metais, Renata – 2002 metais. Pernai mūsų šeimą papildė Teresa. Labai skirtingai susiklostė buvusių gyventojų liki-

mai: kai kurie jau išėjo Anapilin, nemaža dalis grįžo į šeimas pas brolius, seseris ar globėjus, keletas sukūrė savo šeimas ir sėkmingai augina vaikučius.

Mūsų svečiai išsakė daug gražių ir šiltų žodžių, įteikė mūsų gyventojams saldžių dovanų. Nuoširdžiai dėkojame p. Kęstučiui Narkevičiui, audinių ir dizaino salono „Optima Forma“ darbuotojams, 624-osios DNSB pirmininkei Eglei Skrebiškienei, mūsų kaimynei p. Gražinai už dovanas ir pagalbą, taip pat p. Olgai Ruduchai, p. Nadeždai Pašuto, p. Kristinai Aukščionienei, p. Rasai Ratkevičiūtei, p. Irinai Kasulaitytei-Pilelei, p. Pranui Ropei už 2 proc. lėšų skyrimą mūsų gyvenimo namams.

Graži šventė praėjo. Sugrįžome į kasdienybę. O joje kaip visada nestinga problemų. Šiuo metu „Pašilaičių“ gyvenimo namams itin reikalingas remontas, todėl visų, norinčių ir galinčių mus paremti, prašytume savo paramą pervesti į „Vilties“ bendrijos padalinio „Pašilaičių“ gyvenimo namų sąskaitą LT92 7044 0600 0629 7913 arba paaukoti 2 proc. lėšas, nurodant paramos gavėjo kodą 191183053 ir būtinai įrašant, jog jos skirtos „Pašilaičių“ gyvenimo namams.

„PAŠILAIČIŲ“ GYVENIMO NAMŲ INFORMACIJA

DVIDEŠIMT METŲ – NEĮGALIŲJŲ LABUI

Negalia dažnai siejama su nesėkme, priklausomybe, ribotumu. Mes gailimės neįgaliųjų, nes įsivaizduojame, kad jie nelaimingi. Bet nors negalia ir kelia tam tikrus iššūkius žmogui, tai nereiškia, kad gyvenimas su negalia negali būti visavertis ir įvairiapusiškas. Jonavos rajono neįgaliųjų veiklos centro lankytojų ir gyventojų patirtis – puikus šios seniai žinomos tiesos įrodymas.

2018 metų kovo 19 dieną Jonavos rajono neįgaliųjų veiklos centras, teikiantis dienos ir ilgalaikę socialinę globą asmenims nuo aštuoniolikos metų, turintiems proto arba psichikos negalią, šventė savo veiklos dvidešimtmetį. Dabar dienos globa šiame centre teikiama 24-iems, o ilgalaikę socialinę globą – 10-čiai neįgaliųjų. Pagrindiniai centro tikslai – neįgaliųjų savarankiškumo ugdymas ir integracija į visuomenę, taip pat pagalbos teikimas šeimoms, prižiūrinčioms sutrikusio intelekto asmenis. Įstaigos vizija – laimingas ir saugus neįgalus žmogus, gebantis kultūringai bendrauti savo bendruomenėje ir visuomenėje, palankiai vertinamas aplinkinių, turintis lygias teises ir galimybes į reikiamas paslaugas, būstą, darbą, poilsį, gydymą, pastovų ugdymą, socialinę integraciją.

Plėtoti jaunuolių emocijų raišką ir socializacijos galimybes, ugdyti asmenines, edukacines ir socialines kompetencijas, tenkinti pažinimo ir saviraiškos poreikius centre padeda neformalusis ugdymas. Kiekvienas čia randa sau tinkamą veiklos sritį: molio ir dailės terapiją, dainavimą, šokių pamokas, teatrinę veiklą, siuvinėjimą, nėrimą, turistines-pažintines kelio-

nes, ekologinį-kraštotylinį ugdymą ir kt.

Centre tolydžio plečiama paslaugų įvairovė. Nuo praėjusių metų pradėtos teikti psichologo ir kineziterapeuto paslaugos. Geriau pažinti save, lavinti bendravimo, kognityvinius, emocijų ir konflikto valdymo įgūdžius, gerinti psichologinę atmosferą lankytojams padeda psichologo paslaugos.

Nestinga centre įvairių renginių, akcijų, ekskursijų, projektų, suteikiančių lankytojams galimybę atsiskleisti, o visuomenei suvokti, kad neįgalus žmogus ne mažiau vertingas nei sveikas. Kiekvienas nepakartojamas, turintis ypatingų gebėjimų. Pavyzdžiui, centro senbuvis Artūras Paulauskas prisimena visų savo draugų, centro darbuotojų, svečių, tarp jų ir Jonavos rajono savivaldybės atstovų, gimtadienius ir nepamiršta jų pasveikinti.

O gražios sukakties proga centro bendruomenę pasveikino didelis būrys garbių svečių: Jonavos rajono savivaldybės atstovai, steigėjai, socialiniai partneriai, jaunuolių tėveliai ir bičiuliai. Sulaukėme mero Eugenijus Sabučio, administracijos direktoriaus pavaduotojos Vijolės Šadauskienės, Socialinės paramos skyriaus vedėjos Dai-

vos Ūselienės, „Vilties“ bendrijos atstovių ir kt. Linkėjimus ir sveikinimus centro lankytojams perdavė LR Seimo narys Rimantas Sinkevičius.

Centro direktorė Aurika Matutienė dėkojo lankytojams, jų tėveliams, valdžios atstovams, rėmėjams, socialiniams partneriams ir visiems, prisidedantiems prie centro veiklos vykdymo bei tobulėjimo. Šiltų žodžių susilaukė ir centro įkūrėjos, prieš 20 metų padėjusios tvirtus įstaigos pamatus: Teresė Kuzmičienė, Regina Kalinauskienė ir Rita Jurienė. Pastarajai įteikta mero padėka už 20-ties metų ištikimą ir kompetentingą darbą Jonavos rajono neįgaliųjų veiklos centre.

Per šventę buvo parodytas filmas apie centro veiklą nuo pat įkūrimo iki šių dienų. Puikią nuotaiką padėjo sukurti Janinos Miščiukaitės meno mokyklos ugdytinių pasirodymai ir centro lankytojų parodytas vaidinimas „Amžinybės medis“.

Šis gražus ir prasmingas renginys dar kartą parodė, kad negalia ne skiria, bet jungia žmones, padeda jautriau ir atsakingiau žvelgti į pasaulį.

NATALIJA JASILIONIENĖ

Graži sukaktis – ir darščių centro steigėjų nuopelnas

DVIDEŠIMT METŲ – NEĮGALIŲJŲ LABUI

DAŽNAI ŽMONĖS NESUPRANTA, KAS YRA NEGALIA.
JIEMS ATRODO, KAD NEGALIA RIBOJA GALIMYBES.

O IŠ TIKRŲJŲ NEGALIA TIK KELIA TAM
TIKRUS IŠŠŪKIUS.

NEĮGALIŲJŲ GYVENIMAS GALI BŪTI ĮDOMUS
IR DŽIUGUS.

TAIP GYVENA JONAVOS NEĮGALIŲJŲ VEIKLOS
CENTRO LANKYTOJAI.

ŠĮ PAVASARĮ CENTRAS ATŠVENTĖ VEIKLOS
DVIDEŠIMTMEČIŲ.

JAME TEIKIAMA DIENOS GLOBOS PASLAUGA
DVIDEŠIMT KETURIEMS NEĮGALIESIEMS.

DEŠIMT NEĮGALIŲJŲ GAUNA ILGAILAKĘ
SOCIALINĘ GLOBĄ.

CENTRE UGDOMAS NEĮGALIŲJŲ SAVARANKIŠKUMAS.

STENGIAMASI, KAD NEĮGALIEJI
MOKĖTŲ BENDRAUTI.

JIE GALI PASIRINKTI NORIMĄ VEIKLOS SRITĮ.

LIPDYTI IŠ MOLIO, PIEŠTI, DAINUOTI, ŠOKTI.

O DAR VAIDINTI, SIUVINĖTI, KELIAUTI.

KASMET CENTRE TEIKIAMA VIS DAUGIAU PASLAUGŲ.
JAME DIRBA ĮVAIRŪS SPECIALISTAI.

JIE PADEDA LANKYTOJAMS SUPRASTI SAVO ELGESĮ.
GERAI SUGYVENTI, NESIPYKTI, UŽSIIMTI
BENDRA VEIKLA.

CENTRE VYKSTA DAUG RENGINIŲ IR ŠVENČIŲ.
VISI CENTRO LANKYTOJAI TURI ĮVAIRIŲ GEBĖJIMŲ.
PAVYZDŽIUI, ARTŪRAS PAULASKAS PRISIMENA
VISŲ GIMTADIENIUS.

Į CENTRO DVIDEŠIMTMEČIŲ SUSIRINKO DAUG SVEČIŲ.

JIE SVEIKINO CENTRO DARBUOTOJUS
IR LANKYTOJUS.

CENTRO DIREKTORĖ DĖKOJO VISIEMS
SVEIKINTOJAMS.

TAIP PAT CENTRO ĮKŪRĖJOMS IR DARBUOTOJAMS.

ŠVENTĖS DALYVIAI ŽIŪRĖJO FILMĄ APIE
CENTRO VEIKLĄ.

CENTRO LANKYTOJAI PARODĖ VAIDINIMĄ
„AMŽINYBĖS MEDIS“.

VISI LABAI DŽIAUGĖSI ŠVENTE.

PERTVARKA TELŠIUOSE ŽADA NAUJAS PERSPEKTYVAS

Nuo 2017 metų rugsėjo 1 dienos Telšių „Vilties“ mokykla pertvarkyta į socialinių paslaugų įstaigą – „Vilties“ centrą. Kokias paslaugas šiame centre galima gauti jau šiandien? Kokias tikimasi teikti artimiausioje ateityje?

Nuo 1994 metų Telšių „Vilties“ mokykloje buvo teikiamos ugdymo, abilitacijos, maitinimo, transporto, dienos socialinės globos ir kitos paslaugos daugiau nei šimtui neįgalių vaikų ir suaugusiųjų. Remiantis Telšių rajono savivaldybės tarybos sprendimais, skirtais pagerinti atskirų veiklos rūšių kokybę, ikimokyklinio ir mokyklinio amžiaus vaikų ugdymas perduotas Telšių „Naujamiesčio“ mokyk-

lai, o nuo 2017 metų rugsėjo 1 dienos Telšių „Vilties“ mokykla pertvarkyta į socialinių paslaugų įstaigą – Telšių „Vilties“ centrą.

Dabar šis centras yra vienintelė miesto ugdymo įstaiga, kurioje suaugusiems, turintiems proto arba kompleksinę negalią, teikiamos dienos socialinės globos (dienos priežiūra), trumpalaikės socialinės globos (nuo pirmadienio iki penktadienio su nakvyne), maitinimo, transporto, užimtumo, sveikatos priežiūros, laisvalaikio ir kitos paslaugos.

Visos veiklos organizuojamos atsižvelgiant į klientų galimybes, individualius poreikius ir interesus. Centre dirba socialiniai darbuotojai, socialinių darbuotojų padėjėjai, užimtumo ir medicinos specialistai: bendrosios praktikos slaugytojas, masažuotojas, kineziterapeutas. Visi jie turi tinkamą išsilavinimą ir yra nuoširdžiai atsidavę darbui su neįgaliaisiais.

Centro biudžetą ir pareigybių etatų skaičių tvirtina Telšių rajono savivaldybės taryba. Veiklą koordinuoja Telšių rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos ir rūpybos skyrius, į kurį ir reikia kreiptis norint lankyti centrą. Paslaugos mokamos. Jų kaina priklauso nuo lankytojų dienų skaičiaus ir kliento gaunamų pajamų. Pvz.: jei klientas lanko centrą tik darbo dienomis (dienos socialinės globos paslaugos) ir gauna 660,30 Eur, už visas lankytas dienas per mėnesį moka 93,72 Eur (vienos dienos kaina – 4,26 Eur), jei gauna 156,00 Eur, už visas lankytas dienas moka 22,22 Eur (vienos dienos kaina – 1,01 Eur). Jei lanko visas darbo dienas nuo pirmadienio iki penktadienio su nakvyne (trumpalaikės socialinės globos paslaugos iki 5 parų per savaitę) ir gauna 660,30 Eur, moka 187,44 Eur (vienos dienos kaina – 8,52 Eur), jei gauna 156,00 Eur, moka 44,22 Eur (vienos dienos kaina – 2,01 Eur). Mokestis skaičiuojamas už konkrečiai lankytas dienas. Atskirai mokėti už maitinimą ir transportą nereikia, nes tai įskačiuota į dienos paslaugos kainą.

Maitinimo paslaugas centrui teikia UAB „Lisitéja“. Lankytojai valgo 3 kartus per dieną, o pasiliekančios nakčiai dar gauna naktiepiečius. Vienos dienos maitinimo įkainis – 3,80 Eur (ir papildomai naktiepiečių – 0,80 Eur). Centras veikia darbo dienomis nuo 7.30 val. iki 17.00 val. Be to, nuo pirmadienio iki ketvirtadienio galima lankyti prailgintą grupę iki 19.00 val. Negalintiems atvykti savarankiškai klientams teikiamos transporto paslaugos. Agresyvūs klientai, keliantys pavojų savo ir aplinkinių sveikatai, nepriimami.

Artimiausiu metu numatyta centro pastato, esančio ramioje žaliwoje Kauno gatvėje, prie pat Masčio ežero, renovacija, nes jis pastatytas prieš 29 metus. Būtina atlikti šiltninimą, pakeisti likusius senus langus, pertvarkyti ir pritaikyti neįgaliųjų poreikiams vidines erdves, kad būtų galima teikti kokybiškesnes paslaugas.

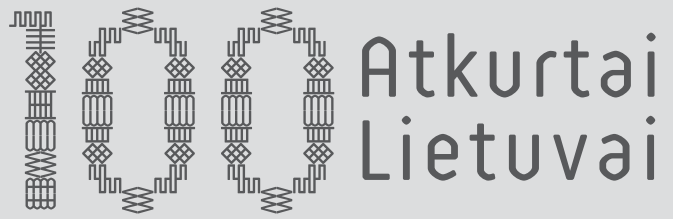
Po renovacijos bus sukurtas naujas socialinės įstaigos modelis, skirtas suaugusiųjų, turinčių proto arba kompleksinę negalią, visapusiškam poreikių tenkinimui. Paslaugas galės gauti dar daugiau asmenų. Lanksčias užimtumo paslaugas siūlysim ir kitiems Telšių neįgaliesiems, pvz.: popietinio užimtumo specialiųjų poreikių vaikams iš švietimo įstaigų mokinių atostogų metu, taip pat jau baigusiems specialiąsias mokyklas asmenims, nerandantiems užimtumo, atitinkančio jų poreikius ar pomėgius. Lankant centrą iki 5 valandų per dieną be maitinimo, nereikės visiškai nieko mokėti.

Žmonių, turinčių proto arba kompleksinę negalią, artimiesiems Telšiuose vis dar labai trūksta Laikinojo atokvėpio tarnybos, kur būtų galima savaitgaliais ar švenčių dienomis prireikus palikti neįgalų šeimos narį. Šias paslaugas taip pat bandysime organizuoti „Vilties“ centre. Tėvams senstant svarbu pasirūpinti neįgaliojo ateitimi, todėl reikėtų steigti ir Grupinio gyvenimo namus (reikalingas namas arba 3–4 kambarių butas), kuriuose gyventų iki 10 suaugusių personalo prižiūrimų klientų. Būtų sudaryta galimybė neišvežant neįgaliųjų į pensionatus stiprinti socialines paslaugas vietoje. Aktualiai šeimoms ir trumpalaikė socialinė globa (paslaugos trukmė įstaigoje iki 6 mėnesių). Esant būtinybei, atsižvelgiant į negalios pobūdį, reikalingos paslaugos, teikiamos neįgalaus asmens namuose.

Renovavus Telšių „Vilties“ centro pastatą ir išplėtus teikiamų socialinių paslaugų spektrą gerėtų šeimų mikroklimatas, tėvams atsivertų didesnės galimybės sugrįžti į darbo rinką ir visuomenę. Telšių rajone būtų sukurta žmonių, turinčių proto arba kompleksinę negalią, ir jų šeimos narių poreikius tenkinanti socialinių paslaugų sistema. Atlėgtų nerimas dėl šių žmonių ateities, galop nusivylimas, kad labiausiai pažeidžiami visuomenės nariai Telšiuose nesulaukia rimtų pokyčių.

STASĖ GIEDRIENĖ

Telšių „Vilties“ centro direktorė

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS AKTAS

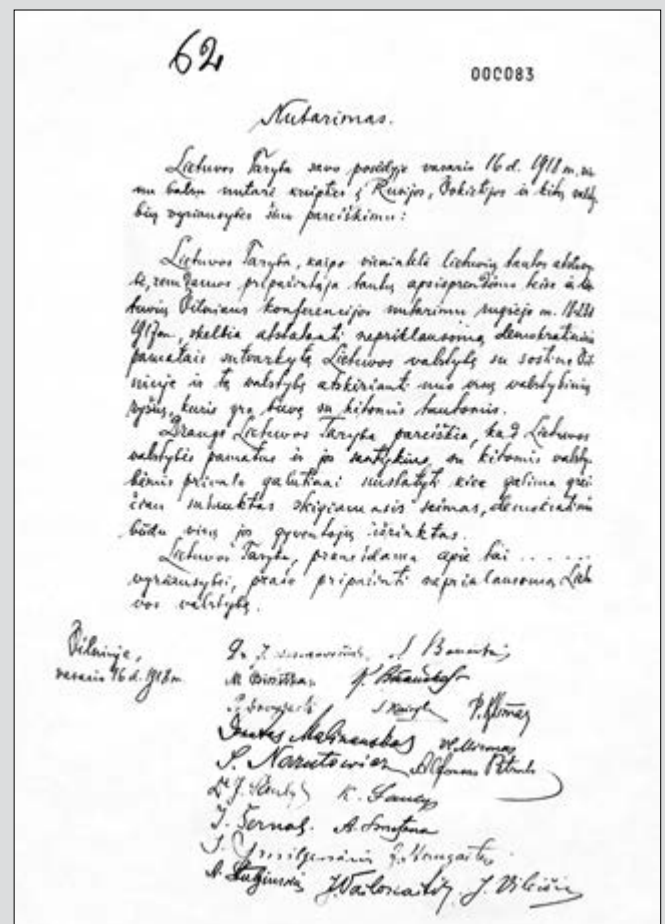
1918 metų vasario 16 dieną Vilniuje Lietuvos Taryba pasirašė dokumentą – Lietuvos Nepriklausomybės Aktą – skelbiančią, kad atkuriamą Lietuvos valstybę, ir tolesnę valstybės likimą pavedė Atkuriamajam Seimui.

Vilniuje, Pilies gatvės 26 name, kur buvo pasirašytas šis istorinis dokumentas, šiuo metu veikia Signatarų namų muziejus.

Po nepriklausomybės atkūrimo paskelbimo Lietuvą toliau valdė vokiečiai. Jie reikalavo, kad Lietuvos Taryba pripažintų amžinąją sąjungą su Vokietija, bet lapkritį Vokietijoje kilus revoliucijai Lietuva liko neprijungta prie Vokietijos ir nepriklausomybė buvo galutinai pripažinta.

Sovietų Rusija Lietuvos Nepriklausomybės Aktą pripažino 1920 metų liepos 12 dieną ir pasirašė su atkurta Lietuvos valstybe Taikos sutartį.

2017 metų kovo 29 dieną Vokietijos užsienio reikalų ministerijos politiniame archyve Berlyne rastas Vasario 16-osios Lietuvos Nepriklausomybės Akto egzempliorius lietuvių kalba su signatarų parašais. Dokumentą rado Vytauto Didžiojo universiteto profesorius Liudas Mažylis.

„TĖVYNE LIETUVA, MIELESNĖ UŽ SVEIKATĄ!“

Šį pavasarį mums visiems nusišypsojo laimė vienaip ar kitaip prisidėti prie labai reikšmingo savo šalies įvykio – Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečio – paminėjimo. Mes prisiminėme ir permąstėme nelengvą jos istorinį kelią, nešykštėjome šiltų žodžių, skirtų tik jai vienai. Ir tu, kuriuos kadų kadais sukūrė nemarūs poetai. Ir tu, kuriuos patys išnešiojome savo širdyse...

Kai viešosios įstaigos „Vilties akimirka“ bendruomenė pradėjo svarstyti, kaip šiemet švęs ypatingą Vasario 16-ąją, netikėtai paaiškėjo, kad vienam šios ugdymo įstaigos lankytojui, Franciskei Sukodolskiui, visų meiliai Franeku vadinamam, jau seniai kirba mintis, kaip tai padaryti. Ogi surengti poezijos popietę, kurioje skambėtų eilės apie Lietuvą lietuvių, lenkų ir rusų kalbomis, nes visų šių tautybių atstovų yra įstaigos bendruomenėje ir visi jie turi ką pasakyti savo gimtąja kalba Lietuvai – savo Tėvynei.

Pats Franekas pasisiūlė padeklamuoti ištrauką iš jam labai patinkančios Adomo Mickevičiaus poemos „Ponas Tadas“ lenkiškai. Juk būtent šia kalba didis poetas prisipažino meilėje Lietuvai, drąsiai teigdamas, kad ji mielesnė net už sveikatą, ir labai taikliai pastebėjo: „Kaip reik tave branginti, vien tik tas pamato, Kas jau tavęs neteko“.

Laimei, Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečiui skirtos poezijos popietės dalyviai nepatyrė, kaip sunku būti atskirtiems nuo Tėvynės. Tad džiaugdamiesi, kad gali gyventi joje, būti tarp draugų ir bendraminčių, užsiimti tuo, kas jiems prie širdies, jie deklamavo Maironio ir Vytauto Bložės, Vladimiro Beliauskio ir Natalijos Babelčiūtės eiles apie Lietuvą ir Vilnių, dalijosi mintimis apie tai, ką jiems reiškia Tėvynė.

O dar visi drauge pasikartojo Lietuvos istoriją. Prisiminė, kokiomis aplinkybėmis buvo priimtas Lietuvos Nepriklausomybės Aktas, drauge perskaitė, kas jame parašyta, pasižiūrėjo, kokios asmenybės padėjo savo parašus po šiuo istoriniu dokumentu, kuriame buvo išreikšta tautos valia gyventi nepriklausomoje demokratinėje valstybėje. O kokia gi valstybė be himno? Apie „Tautiškos giesmės“ gimimo aplinkybes ir jo kūrėją Vincą Kudirką taip pat nemažai kalbėta nuosirdumo sklidiname Lietuvos gimtadienio paminėjime. Gera giedoti savo Tėvynės himną jaučiant draugo petį ir sparčiai atžingsniuojantį pavasarį.

ŽURNALO RENGĖJŲ INFORMACIJA

DŽIAUGIAMĖS VISI – LIETUVIAI BŪDAMI!

Kelmės specialiosios mokyklos bendruomenė, kaip ir visa Lietuva, paminėjo Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmetį. Mokiniai ir mokytojai keletą savaičių ruošėsi šiai ypatingai šventei: darė vėliavėles, karpė ažuolo lapus, raideles ir skaičius, gamino kitą šventinę atributiką. Ją papuošė langus ir savo klases, puošėsi ir patys. Dar piešė plakatus „Tau, Lietuva“, gamino dovanėles Lietuvos gimtadieniui. Pradinių, lavinamųjų, socialinių įgūdžių ir 5–10 klasių mokiniai dailiaisiais rašė Vinco Kudirkos „Tautinę giesmę“. Mokiniai stengėsi atidžiai, gražiai ir dailiai vedžioti ant popieriaus raideles. Šio konkurso dalyvių darbų paroda pradžiugino visą mokyklos bendruomenę.

Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečio minėjimas subūrė visą bendruomenę mokyklos salėje. Mokiniai ir mokytojai, pasipuošę trijų spalvų drabužiais ir ženkleliais, iškilmingai sugiedojo Lietuvos valstybės himną. Mokyklos direktorė Dalia Viliūnienė pasveikino visus su švente ir pristatė dovaną mokyklai šimtmečio proga – naują mokyklos emblemą, kurioje atsirado labai svarbus žodis – „viltis“.

Visų klasių mokiniai su mokytojomis pristatė savo sukurtus darbelius, skirtus Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečiui. Šventės dalyvius maloniai nustebino socialinių įgūdžių klasės mokinių darbas „Dovana Lietuvai“ – kiaušinio formos dekoracija, išmarginta etniniais raštais iš

gamtinių medžiagų: beržo vytelių, smulkaus smėlio ir gintarėlių. Kiaušinio formą mokiniai pasirinko neatsitiktinai. Juk senovės lietuviai tikėjo, kad vieni pirmųjų pasaulio kūrėjų buvo paukščiai. Paukščio padėtas kiaušinis laikytas visumos, vieningumo, pradžių pradžios simboliu. Savo dovaną Lietuvai mokiniai ilgai ir kruopščiai darė padedami mokytojų Aušros Juodišienės ir Egidijaus Visocko, taip pat mokytojos padėjėjos Gražinos Stankevičienės. Todėl rezultatas pranoko lūkesčius. „Dovana Lietuvai“ iškeliavo į Kelmės rajono mokinių darbų parodą „Sidabrinis vainikėlis“.

Šventės dalyviams labai patiko mokytojos Vilijos Mikalajūnės ir mokinukų medinėmis lazdelėmis žaismingai sugrotas kūrinys „Pagaminta Lietuvoje“. Mokyklos direktorė D. Viliūnienė apdovanojo mokyklos sportininkus, kurie pelnė diplomus ir prizines vietas rungtyniaudami su kitų specialiųjų mokyklų mokiniais.

Popietė tęsėsi mokyklos kieme prie laužo, kur dainavome dainas apie Lietuvą, šokome, žaidėme lietuvių liaudies žaidimus. Apimti pakilios nuotaikos džiaugėmės Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečiu ir linkėjome Lietuvai dar daug prasmingų ir gražių sukakčių.

KELMĖS SPECIALIOSIOS MOKYKLOS INFORMACIJA

ŠIMTAS ŽODŽIŲ LIETUVOS VALSTYBINGUMO ATKŪRIMO ŠIMTMEČIUI

Vasario 11 dieną labai jaudindamiesi rinkomės į mūsų viltiečių spektaklio „Didysis žodžių fabrikas“ premjerą pagal to paties pavadinimo Agnės de Sestrade knygą. Šis spektaklis – dovana Lietuvai valstybingumo atkūrimo šimtmečio proga. Jį sudaro 100 žodžių, nukreiptų prieš patyčias, skatinančių pozityviau žvelgti į gyvenimą, mylėti savo kalbą, savo šalį.

Premjeros vakarą vyravo labai šilta atmosfera, visa salė kartu su premjeros rėmėju, dainininku Liudu Mikalausku, traukė populiarias dainas, o po spektaklio vaišinėmės „Jolos“ kavinės savininkės V. Marcinkėnienės paruoštais sumuštinukais.

Spektaklis sulaukė didelio susidomėjimo. Todėl kovo 7 dieną jį dar sykį parodėme Klaipėdos miesto savivaldybės Žvejų kultūros rūmų salėje. Mums talkino Žvejų kultūros rūmų choras „Cantare“ (vadovas Artūras Dambrauskas).

Labai dėkojame režisieriui Laurai Šakurskytei-Žilinskienei ir jos asistentei Karolinai Etnerytei už tikėjamą mūsų aktorių galimybes. Jų kantrybę ir nuoširdų darbą vainikavo sėkmė: pantomima, šešėlių teatras, scenos kalba ir judesys galiausiai susiliejo į darnią dermę ir pasiekė žiūrovų širdis.

Per abu pasirodymus išdalijome žiūrovams pačių neįgaliųjų rankomis pagamintas Lietuvos vėliavėles, veikė darbelių paroda. Norintieji galėjo jų įsigyti.

Tikimės, kad spektaklį dar ne kartą parodysime savojo, o galbūt ir kitų miestų žiūrovams, kad jį pamatys daug sveikų žmonių. Juk ne veltui mūsų aktorius Tomas tvirtina: „Tarp sveikųjų ir patys jaučiamės sveiki“

Mielieji viltiečiai, su Lietuvos valstybingumo atkūrimo 100- mečiu!!!

„KLAIPĖDOS VILTIES“ BENDRIJOS INFORMACIJA

100 TRISPALVIŲ SAGIŲ LIETUVAI

Šį pavasarį praužęs Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmetis – viena iš svarbiausių švenčių kiekvienam lietuviui. „Pakruojo Vilties“ bendrijos nariai didžiuojasi būdami Lietuvos piliečiai, todėl aktyviai ir nuoširdžiai šventė Lietuvos gimtadienį. Ruoštis svarbiai datai pradėjome nuo kabineto, kuriame renkamės, puošimo: ant langų atsirado trispalvės gėlės, paukščiai ir net Gedimino pilis, o stalus nugulė piešiniai ir atvirukai su nuoširdžiausiais linkėjimais Lietuvai.

Šventinę savaitę pradėjome nuo gražios iniciatyvos – 100 trispalvių sagių gaminimo, kurias mūsų viltiečiai kartu su bendrijos pirmininke Nijole Žiūkiene įteikė Pakruojo rajono savivaldybės darbuotojams. Visus labai sužavėjo ši iniciatyva, kiekvienas bendrijos narys, prisidėjęs prie sagių gamybos, neslėpė nuoširdaus džiaugsmo ir pelnytai didžiavosi savimi.

Vasario 14 dieną nusprendėme švęsti parodydami meilę Lietuvai – prisijungėme prie iniciatyvos „Padovanok širdelę Lietuvai“ ir pačių gamintomis trispalvėmis širdelėmis papuošėme savo miesto skverelį. Be to, dalyvavome Pakruojo jaunimo organizuotame renginyje „Gyvasis šimtukas“: pasipuošę trispalvės motyvais jungėmės į iš žmonių sudarytą skaičių – 100. Malonu patirti bendrystę, nesijausti kitokiems.

Vasario 16-ąją nepraleidome nė vieno šventinio minėjimo renginio: dalyvavome Šv. Mišiose, kėlėme vėliavą, giedojome himną, pasirodėme Pakruojo kultūros centre vykusiame koncerte ir sveikinome geriausius miesto sportininkus. Mūsų aktyviausias lankytojas Arūnas

Trumpis pelnė apdovanojimą už pasiekimus neįgaliųjų sporte. Visi nuoširdžiai džiaugėmės draugo sėkme.

Nors šimtmečio savaitė buvo be galo aktyvi, neįjautėme nuovargio, o jai prabėgus dar ilgai dalijomės smagiais įspūdžiais. Mes mylime savo šalį ir stengiamės tai parodyti savo nuoširdžiais darbais.

BENDRIJOS „PAKRUOJO VILTIS“ INFORMACIJA

„PAKRUOJO VILTIEČIŲ“ LINKĖJIMAI LIETUVAI, KURIE, TIKIME, IŠSIPILDYS

Arūnas Trumpis. „Linkiu, kad Lietuvos sportininkai visose varžybose tapę prizinininkais! Didžiuojuosi Tavimi, Lietuva! Ačiū, kad esame visi kartu! Mes vieningi!“

Vaida Ališauskaitė. „Man smagu gyventi Lietuvoje! Linkiu visiems išmokti džiaugtis.“

Ovidijus Žirauskas. „Didžiuojuosi būdamas LIETUVIS! Linkiu, kad visi žmonės, gyvenantys Lietuvoje, būtų sąžiningi!“

Jurgita Poškienė. „Linkiu, kad Lietuvos žmonės būtų draugiški ir mylintys!“

Karolis Jackus. „Linkiu, kad Lietuvos žmonės, gyvenantys užsienyje, sugrįžtų namo!“

Darius Skrudupis. „Lietuva, lik per amžius nepriklausoma ir laisva!“

Monika Rutkevičiūtė. „Linkiu, kad Lietuvoje būtų galima ir toliau džiaugtis žaliais miškais. Linkiu prie senų sodybų sėdinčių senolių, gandrų, sukančių lizdus, linksmy lakstančių vaikų ir gerų žmonių, gyvenančių LIETUVOJE! Linkiu, kad Lietuvoje visada plazdėtų trispalvė! Mylėkime vieni kitus kaip brolius ir seses!“

TRISPALVĖ JUOSTA – LIETUVAI

Mintis nupinti Lietuvai šimtmečio juostą kilo Šiaulių specialiojo ugdymo centro pedagogėms Almai, Linai ir Sonatai. Norėjome, kad mūsų vaikai pasitiktų didžią šventę džiaugsmingai ir prasmingai – suvienyti bendros veiklos. Taigi kūrėme ir veikėme kartu su kitomis Šiaulių miesto specialiosiomis švietimo įstaigomis: Šiaulių Ringuvos specialiąja mokykla, Šiaulių sanatorine mokykla ir Šiaulių logopedine mokykla.

Penkiolikos metrų juostą pynėme keturis mėnesius. Pirmojo susitikimo metu mokytoja Alma pamokė visus pynimo technikos ir juosta keliavo iš vienos mokyklos į kitą. Žaliavomis rūpinosi kiekviena įstai-

ga, bet pynėme vieną bendrą juostą. Įdomiausias juostos pynimo akimirkas įamžinome nuotraukose ir surengėme jų parodą Šiaulių universiteto bibliotekoje.

Vasario 16-osios išvakarėse Šiaulių universiteto bibliotekoje įvyko šventinis rytmetis. Skambant kanklių melodijai į salę iškilmingai įnešėme bendrai nupintą juostą. Tada dainavome lietuvių liaudies dainas, deklamavome eilėraščius ir sakėme linkėjimus Lietuvai. Buvo juoko, vaišių, bendravimo, kaip ir turi būti per gimtadienį.

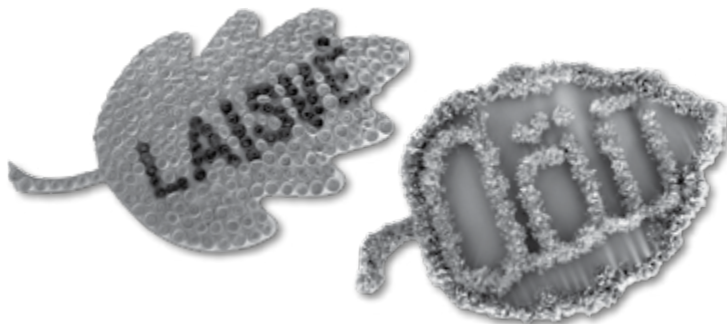
SPECIALIOJO UGDYMO CENTRO INFORMACIJA

VAIKŲ KŪRYBA LIETUVAI

Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečio proga Šilutės rajono specialiųjų pedagogų ir logopedų metodinis būrelis pakvietė Lietuvos ikimokyklinių ir mokyklinių įstaigų specialiųjų poreikių ir (ar) kalbos ir kalbėjimo sutrikimų turinčius mokinius dalyvauti respublikinėje kūrybinių darbų parodoje „100 gražiausių žodžių Lietuvai“.

Į kvietimą atsiliepė 105 ugdymo įstaigos iš Alytaus, Anykščių, Ignalinos, Joniškio, Jonavos, Jurbarko, Kauno, Kėdainių, Klaipėdos, Kretingos, Marijampolės, Palangos, Panevėžio, Pakruojo, Pasvalio, Prienų, Radviliškio, Raseinių, Šakių, Šiaulių, Šilutės, Tauragės, Trakų, Ukmergės, Vilkaviškio, Vilniaus, Zarasų rajonų. 251 pedagogo paskatinti mokiniai ištarė 818 pačių gražiausių žodžių, skirtų savo gimtajai šaliai Valstybės atkūrimo šimtmečio proga.

Pačius gražiausius lietuviškus žodžius vaikai rašė ant Lietuvoje augančių medžių lapų formos trafaretų. Mokinių darbai pasižymėjo neišsenkančiu kūrybiškumu. Patys mažiausieji parodos dalyviai žodžius spalvino, apvedžiojo, piešė. Vyresnieji naudojo pačias įvairiausias atlikimo technikas: grotažą, audimą, pynimą, liejimą, pūtimą, mozaiką, karpymą,

grafiką, štapavimą, kvilingą. Aplikavimo technikai rinkosi siūlus, kruopas, karoliukus, plastiliną, dekoratyvines popierines figūreles.

Parodos organizatorės dėkoja dalyviams ir pedagogams už dalyvavimą bendroje veikloje, kuri paskatino visos Lietuvos vaikus ir pedagogus susivienyti ir prasmingai paminėti Lietuvos gražų gimtadienį. Su respublikinės kūrybinių darbų parodos „100 gražiausių žodžių Lietuvai“ darbais kviečiame susipažinti šios parodos partnerės Šilutės rajono Švietimo pagalbos tarnybos internetinėje svetainėje www.sptsilute.lt.

KRISTINA STONYTĖ-BIDVIENĖ, ESTERA ŽILIUVIENĖ, SIMONA GRICIŪTĖ
Parodos organizatorės ir koordinatorės

PAŽINKIME GIMTĄJĮ KRAŠTĄ. PROTMŪŠIS

Vaikystė – tai didelė žemė, iš kurios mes visi kilę... (A. de Sent-Egziuperi)

Saulėtą kovo 28 dienos rytą Vilniaus Šilo mokykloje vyko tradicinis mokinių konkursas – protmūšis „Pažinkime Lietuvą“, skirtas valstybės atkūrimo 100-mečiui paminėti. Labai norėjome, kad mokiniai, turintys didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymo(si) poreikių, galėtų įtvirtinti savo žinias apie gimtąjį kraštą. Renginį organizavo ir vedė mokytojos Irena Radžiūnienė ir Jolanta Jaraminienė. Konkurse jėgas išbandė penkios komandos. Kartu su šeiminiškais varžėsi ir svečiai iš Vilniaus Verkių mokyklos-daugiafunkcio centro. Konkurso dalyviai nuotaikingu pasirodymu pasveikino Vilniaus Šilo mokyklos auklėtiniai. Komandas paskatino ir sėkmės palinkėjo mokyklos direktorė Egidija Urbanavičienė.

Protmūšis – komandinis žaidimas. Išgirdus užduotį, reikia pasitarti su draugais ir visiems kartu priimti sprendimą dėl atsakymo. Kiekvienas dalyvis padidina komandos šansą laimėti, dalydamasis savo žiniomis. Mokinukai išbandė jėgas Lietuvos gamtos, geografijos, istorijos, tradicijų, papročių, kultūros srityse. Reikėjo atsakyti į sudėtingus klausimus: iš kokio žodžio kilęs Lietuvos vardas, kokia senoji Lietuvos sostinė pavaizduota nuotraukoje, kokia buvo pirmoji lietuviška knyga ir kas ją parašė, kokios šalys yra Lietuvos kaimynės ir pan.

Bendra veikla stiprina draugystę! Kiek džiaugsmo būta išgirdus, kad beveik į visus klausimus atsakyta teisingai! Dalyviai jautėsi pakylėti, džiaugėsi savimi. O ir mokytojų akyse jie tarsi užtelėjo. Ir visai nesvarbu, kas surinko daugiau ar mažiau balų! Svarbiau pabūti kartu, išbandyti jėgas, įgyti naujų žinių.

Panašūs renginiai skatina domėjimąsi savo šalimi, ugdo gebėjimą dalyvauti bendroje veikloje, pasitikėjimą savimi, savarankiškumą ir suteikia teigiamą emocijų.

Organizatoriai dėkoja visiems, prisidėjusiems prie šio renginio.

IRENA RADŽIŪNIENĖ
Vilniaus Šilo mokyklos mokytoja, specialioji pedagogė metodininkė

„DŽIUGINTI PASAULĮ GALIME VISI IR KIEKVIENAS“

Pasaulis nepaliauja džiuginti mūsų, o mes – jo. Pagal savo išgales, kurių ribų nė patys nežinome. Kaip tik tai dar sykį patvirtino Kelmės specialiosios mokyklos auklėtinių vektorinės tapybos darbai, bylojantys apie, regis, sunkiai suderinamų dalykų – naujų technologijų ir individualios meninės jausenos – pavergiančią dermę.

Vektorinė arba kitaip tariant kompiuterinė tapyba, kuri atsirado sparčiai žengiant į priekį informacinėms technologijoms, atvėrė naujas saviraiškos erdves paties įvairiausio amžiaus Kelmės specialiosios mokyklos moksleiviams informacinių technologijų ir matematikos mokytojo, vyresniojo specialiojo pedagogo ir logopedo Valdo Kančiausko dėka. Ilgai pats gilinęs į vektorinės tapybos paslaptis, jis panorė atskleisti jas ir savo mokiniams, kad praturtintų jų gyvenimą kūrybos teikiamu džiaugsmu, padedančiu pažinti pasaulį ir save.

Vektorinio piešimo ir fotografijos pagrindų būrelyje net sunkios negalios vaikams sekasi lavinti vizualinę mąstymą, perprasti spalvas ir formas, taip pat naudojantis jomis perteikti savo emocijas ir jausmus. Tiesa, vektorinė tapyba – nepaprasto kruopštumo ir kantrybės reikalaujantis užsiėmimas. Pavyzdžiui, „taškavimo“ technika sukurtus piešinius sudaro šimtai tūkstančių suderintų spalvų taškų, kuriuos reikia sudėti naudojantis kompiuterine pele. Tad nenuostabu, kad vienam paveikslui sukurti prireikia kelių dešimčių valandų. Bet rezultatas išties nepaprastas.

Tuo įsitikino sostinės gyventojai, apsilankę Kelmės specialiosios mokyklos auklėtinių vektorinės tapybos darbų parodoje „Aš esu“, kuri pasitinkant Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmetį buvo eksponuojama Socialinės apsaugos ir darbo bei Švietimo ministerijose, taip pat Vilniaus miesto savivaldybėje. Šiai parodai kelmiškiai atrinko geriausius per penkerius metus sukurtus paveikslus, jau ne kartą puikiai įvertintus įvairiuose respublikiniuose ir tarptautiniuose konkursuose.

„Menas gydo – ir ne tik Jus, kurie jį išgyvenate kaip terapiją, o ir mus, kurie žiūrime ir suvokiame, kaip tegu ir nelengva tai gali būti sukurti, bet kaip svarbu Jūsų neribotais talentais skleisti žinią – džiuginti pasaulį galime visi ir kiekvienas“, – parodos atidaryme vaikams dėkojo socialinės apsaugos ir darbo ministras Linas Kukuraišis.

Paveikslai gimsta ne tik iš taškų, jais gali tapti ir nuotraukos. V. Kančiauskas „užkrėtė“ savo būrelio narius ir pomėgiu fotografuoti. Per būrelio gyvavimo metus jau sukauptas didžiulis jų archyvas, iš kurio atrenkamos tos nuotraukos, kurias, pasitelkus fantaziją ir reikiamą kompiuterinę programą, galima paversti paveikslu: paryškinti ar prislopinti detales ir spalvas, kurti savitą koloritą ir nuotaiką.

Mokytojas nešykšti savo mokiniams patarimų, bet niekada nieko nedaro už juos. Tiesą sakant, to nė nereikia, nes, kaip jis noriai prisipažįsta, neretai jie netgi pralenkia mokytoją idėjų originalumu ir savitos pasaulejautos padiktuotais kūrybiškais sprendimais. Todėl labai suprantamas V. Kančiausko noras, kad kuo daugiau žmonių pamatytų jo mokinių kuriamą grožį, kad jis puoštų viešąsias erdves ir artintų mus visus.

ŽURNALO RENGĖJŲ INFORMACIJA

MAMOS LAIŠKAS

Sveiki, mes buvome susitikę Vilniaus savivaldybėje surengtoje Kelmės specialiųjų poreikių mokinių vektorinės tapybos darbų parodoje „Aš esu“. Mano aštuoniolikmetė dukra Silvija, kuri gimė su Dauno sindromu, neseniai pradėjo lankyti vektorinio piešimo ir fotografijos pagrindų būrelį. Kol kas ji dar naujokė, tad parodoje dalyvavo tik kaip komandinio darbo dalyvė. Bet ji noriai imasi pačios įvairiausios meninės veiklos. Mūsų mokyklos šokių būrelio vadovė Jovita Žakarienė kartu su Kelmės bendrojo lavinimo mokyklų moksleiviais ir savo auklėtiniais sukūrė spektaklį „Mažasis princas“. Silvija šiame spektaklyje atliko vieną iš pagrindinių Rožės vaidmenį. Taip pat Silvija šoka tautinius šokius. Mūsų mokyklos direktorė Dalia Vilūnienė – labai veiklus žmogus, todėl vaikams nestinga įvairiapusių gebėjimus lavinančių užsiėmimų.

Pagarbiai
BIRUTĖ PALDAVIČIENĖ

„Vilties“ bendriją 2018 m. remia:

Lietuvos Respublikos Vyriausybė
Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
Neįgalųjų reikalų departamentas prie Socialinės
apsaugos ir darbo ministerijos

Vilniaus „Vilties“ specialioji mokykla-
daugiafunkcinis centras

Aukojimo portalas aukok.lt

UAB „Penki kontinentai“

UAB „Tiger Shop“

UAB „Tanagra“

HAMC VILNIUS

Bronė Paulienė, JAV

Geros valios žmonės ir savanoriai

Viršelyje: Kelmės specialiosios mokyklos
socialinių įgūdžių klasės mokinių darbas „Dovana Lietuvai“.
Plačiau apie ją skaitykite korespondencijoje
„Džiaugiamės visi – lietuviai būdami!“.

Žurnalas „Viltis“ leidžiamas Nacionalinės žmonių
su negalia socialinės integracijos programos lėšomis.
Žurnalas „Viltis“ pasirodo 4 kartus per metus.
Pradėta leisti 1997 m. rugsėjo mėn.

Numerį rengė:

J. Butkuvienė, J. Žeimantienė

Adresas:

Kareivių g. 2C, LT-08221 Vilnius
Tel. (8~5) 261 52 23,
faks. (8~5) 261 08 20

El. paštas janinabut@viltis.lt; viltis@viltis.lt
Interneto puslapis www.viltis.lt

Leidėjas

Lietuvos sutrikusio intelekto žmonių
globos bendrija „Viltis“

Spaudai rengė

UAB Agentūra „Jungtinės spaudos paslaugos“.
Tiražas 2000 egz.

Žurnale spausdinamų straipsnių ir
laiškų autoriai išsako savo nuomonę.
Rankraščiai, nuotraukos, piešiniai nesaugomi ir negrąžinami.

„DŽIUGINTI PASAULĮ GALIME VISI IR KIEKVIENAS“

NEĮGALIEJI GALI DŽIAUGTIS GYVENIMU.
IR TEIKTI DŽIAUGSMĄ KITIEMS.
JIE TAI DARO PAGAL SAVO GALIMYBES.
NEĮGALIŪJŲ GALIMYBĖS LABAI DIDELĖS.
TAI ĮRODĖ KELMĖS NEĮGALIŪJŲ PAVYZDYS.
JŲ DARBŲ PARODA BUVO SURENGTA VILNIUJE.

KELMĖS SPECIALIOJOJE MOKYKLOJE VEIKIA
ĮDOMUS BŪRELIS.
ŠIAME BŪRELYJE NEĮGALIEJI KOMPIUTERIAIS TAPO
PAVEIKSLUS.
TAPYMAS KOMPIUTERIU VADINAMAS VEKTORINE TAPYBA.
BŪRELIUI VADOVAUJA MOKYTOJAS VALDAS KANČAUSKAS.
MOKYTOJAS PARINKO UŽSIĖMIMAMS KOMPIUTERINĘ
PROGRAMĄ.
ŠI PROGRAMA SUTEIKIA GALIMYBĘ TAPYTI.
BŪRELĮ LANKO IR JAUNESNI, IR VYRESNI MOKINIAI.

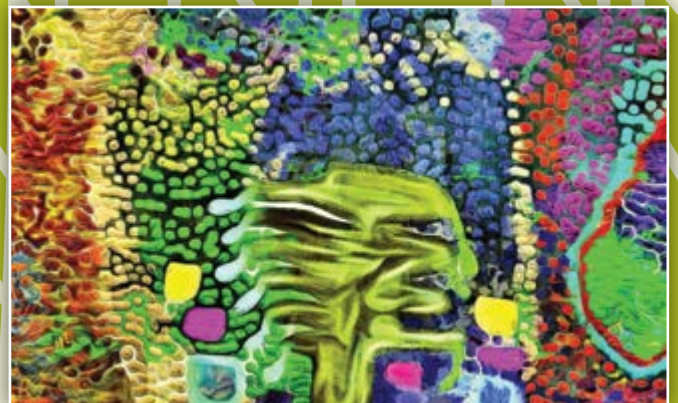
VIENAS IŠ TAPYMO BŪDŲ VADINAMAS TAŠKAVIMU.
TAŠKAI DEDAMI KOMPIUTERIO PELE.
PAVEIKSLĄ SUDARO TŪKSTANČIAI TAŠKŲ.
PAVEIKSLUI SUKURTI REIKIA DAUG LAIKO.
TAIP PAT KRUOPŠTUMO.
BET GAUNAMAS PUIKUS REZULTATAS.

DAR GALIMA PAVERSTI PAVEIKSLU NUOTRAUKĄ.
BŪRELIO NARIAI FOTOGRAFUOJA.
JIE TURI SUKAUPĘ DAUG NUOTRAUKŲ.
KOMPIUTERINĖ PROGRAMA SUTEIKIA GALIMYBĘ
KEISTI NUOTRAUKĄ.
VIENAS DETALES IŠRYŠKINTI, KITAS PAŠALINTI.
PASIRINKTI SPALVAS.
TAIP NUOTRAUKA NEATPAŽIŠTAMAI PASIKEIČIA.
IR TAMPA PAVEIKLSU.

BŪRELIO NARIAI RENKASI KARTĄ PER SAVAITĘ.
SAVO DARBUS JIE KURIA KELETĄ MĖNESIŲ.
ŠIE DARBAI PELNĖ DAUG PRIZŲ KONKURSUOSE.
O ŽIEMĄ BUVO SURENGTA PARODA VILNIUJE.

IŠ PRADŽIŲ PARODA VEIKĖ SOCIALINĖS APSAUGOS
IR DARBO MINISTERIJOJE.
PASKUI PERSIKĖLĖ Į VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĘ.
PARODAI BUVO ATRINKTI PENKERIUS METUS KURTI DARBAI.

TAPYMAS KOMPIUTERIU DŽIUGINA NEĮGALIUOSIUS.
JIE MOKOSI RINKTIS SPALVAS, JAS DERINTI.
SPALVOMIS IŠREIKŠTI SAVO NUOTAIKAS.
BŪRELIO VADOVĄ STEBINA NEĮGALIŪJŲ VAIZDUOTĖ.
JIS SAKO, KAD NĖ PATS TAIP NESUGALVOTŲ.

NEBIJOKITE IŠŠŪKIŲ!

JIE DARO STEBUKLUS!

„Šiandien pasaulis praradęs tai, kas yra antgamtiška.“
(Šventasis Jonas Paulius II)

Ar pasaulyje būna stebuklų? Ar pasitaiko jų kasdienybėje? Vieniems taip, kitiems ne. Bet kartais dienos vis dėlto virsta stebuklu, nes jos – išsvajotos. Kas pasakė, kad yra neįmanomų dalykų? Gal tas, kuris niekada nepatyrė svajonės išsipildymo?

Ne taip seniai, vangiai artėjant pavasariui, šypsenų žiedais pražydo mūsų neįgaliųjų draugų ir jų artimųjų veidai, gerumu – savanorių širdys. Tolima kelionė, iš pradžių atrodžiusi neįveikiamu iššūkiu, vis dėlto įvyko. Ji subūrė didelę grupę, kurią sudarė 25 neįgalieji ir tiek pat savanorių iš Kretingos, Platelių, Palangos, Klaipėdos ir Vilniaus. Riedėjome autobusu per Lenkiją, Slovakiją, Vengriją, plaukėme naktiniu Dunojumi, kad galiausiai atsidurtume Medžiugorjoje (Bosnija) – gausiai piligrimų lankomoje vietoje.

1981 metais Medžiugorjoje šešioms vaikams apsireiškė Dievo motina, pasivadavusi Taikos Karaliene. Nuo tos dienos Viešpaties

Motina kasdien sulaukia daugybės maldininkų iš pačių įvairiausių kampelių. Šioje vietoje ir mes patyrėme žodžiais nenusakomų stebuklų. Mūsų neįgalieji, sėdintys vežimėliuose, savanorių iš Medžiugorjos Činakolos bendruomenės padedami, per akmenų riedulius pasiekė apsireiškimo vietą – Rožinio kalną, o paskui net ir trigubai aukštesnę Kryžiaus kalną.

Piligrimų gausoje, giesmių apsuptyje džiaugsmu spindėjo mūsų neįgaliųjų, jų mamų ir kitų palydovų akys, širdyse netilpo pakilus džiaugsmas. Arūno mama niekaip negalėjo atsidžiaugti: „Aš tiek metų meldžiau Dievą, kad mano sūnus galėtų aplankyti šią vietą. Negaliu patikėti, kad mano maldos išklausytos“. Viktorijos mama nuolat visiems dėkojo už pagalbą jos dukrai ir savanorių paslaugumą. O mes jai – už galimybę šioje kelionėje patirti gerumo, prasmingumo, atjautos per savanorystę pamokas.

Tris dienas gyvenę stebuklu išvykome į Kroatiją, kur gerėjomės Adrijos jūros pakrante, Romos imperatoriaus Diokletiano rūmų kompleksu ir Jupiterio šventyklos griuvėsiais Splite, jūros vargonais Zadare ir kriokliais Plitvicos ežerų nacionaliniame parke. Austrijoje mus užbūrė Mažosios alpės, jų slėniai, Štirijos regiono sostinė Gracas, kuris dar vadinamas „skersvėjų“ miestu. Vis labiau artėjant kelionės pabaigai Austrijoje dar apsilankėme Šv. Egidijaus bažnyčioje ant aukšto kalno viršūnės. O autobuse mus linksmino Audriaus virkdoma armonika, jos pritariami traukėme liaudies dainas.

Tad dabar, laimingai sugrįžę, norime pasidalyti su visais savo džiaugsmu ir palinkėti nebijoti iššūkių. Juk visada galima pasikliauti šalia esančio savanorio globa ir, nepaisant visų sunkumų, pažinti gyvenimą, kuris yra labai gražus.

BIRUTĖ VISKONTIENĖ, MARTYNA ULLJANOVA

Kretinga

